

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2011/12:19

Stenografiska
uppteckningar
2011/12:19

Fredagen den 20 januari

---

1 § Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Anders Borg

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 30 november 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 24 januari 2012

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag förklarar sammanträdet öppnat. Vi börjar med att välkomna Anders Borg med medarbetare hit i denna tidiga timme.

Det finns en uteliggande A-punkt. Är det någon som vill fråga eller säga någonting om den? Nej. Vi har en återrapport från mötet i rådet den 30 november. Om det bara är sådana saker vi kommer att ta upp senare i dag tycker jag att vi lägger den till handlingarna. Kan vi göra så? Ja. Vi går därmed över till själva dagordningen.

Jag ska säga att den stora punkten om pakten kommer upp under övriga frågor. Den står formellt inte på ministerrådets dagordning. Vi tar alltså upp den som en övrig fråga, och därmed blir den bara en informationspunkt. Detta diskuterade vi i presidiet i går. Den kommer alltså sist.

Då går vi över till punkt 3 förslag till förordningen om OTC-derivat.

Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (M):

Herr ordförande! Detta är en fråga som har varit uppe i EU-nämnden vid upprepade tillfällen och som med stor sannolikhet inte kommer upp på Ekofinrådet, eftersom det med stor sannolikhet finns en kompromiss med parlamentet på plats på måndag och denna diskussion därmed är stängd. Jag vet alltså inte om vi behöver använda så väldigt mycket tid till detta, men jag svarar gärna på frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Ingen begär ordet. Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna.

Vi går vidare till punkt 4 om förslag från kommissionen om ekonomisk styrning – en första diskussion.

Anf. 4 Finansminister ANDERS BORG (M):

Detta är ett första preliminärt meningsutbyte om de två lagstiftningsförslagen. Tanken i samband med stats- och regeringschefsmötet i de-

cember var att man fram till mars skulle få fram ett beslut kring dessa två förordningar. Det är komplement till den så kallade sexpacken. Det är viktigt att understryka att detta är något som enkom gäller euroländerna. Vad det handlar om är förstärkta rapporteringskrav och att man ska trappa upp förfarandet mot medlemsländer som inte uppfyller kraven och inte uppfyller sina medelfristiga mål.

Vi kan ur svenskt perspektiv säga att det är två konstateranden som kan göras. Å ena sidan är det i grund och botten bra att man fortsätter att skärpa ramverket. Det är en lång tradition från svensk sida att vi anser att det är viktigt att man har ett stramt finanspolitiskt ramverk. Å andra sidan är det också centralt att understryka att de grundläggande valen i den ekonomiska politiken kring skatter, socialförsäkringar och sådant utifrån vår synvinkel måste vara någonting som beslutas på nationell nivå. Det är väl det vi bör understryka i detta sammanhang.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Jag kan passa på att hälsa Börje Vestlund, nygammal ledamot, välkommen tillbaka och även hälsa Johnny Skalin välkommen i nämnden för första gången.

Anf. 6 BO BERNHARDSSON (S):

Vi hade en överläggning om detta i finansutskottet häromdagen, och vi anmälde ingen avvikande mening. Jag kan dock säga att vi ganska tydligt strök under att det inte får leda till att man ingriper i de nationella budgetprocesserna, utan man måste verkligen värna dem.

Vi har ställt upp och ställer upp på att det måste ske en samordning, en skärpt övervakning och en skärpt efterlevnad av det regelverk som redan finns. Det är bland annat det vi beslutade om i sexpacken och stabilitets- och tillväxtpakten. Någonstans finns det dock en gräns för hur långt man ska gå in och lägga sig i de nationella processerna. Vi har som sagt ingen avvikande mening, men vi vill stryka under detta.

När vi sedan hade subsidiaritetsprövningen i utskottet kom vi fram till att det ena lagförslaget – 821 tror jag att det är – som det ser ut nu strider mot subsidiariteten. Där var vi såvitt jag begriper eniga i utskottet.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Den frågan har vi egentligen inte i EU-nämnden.

Anf. 8 BO BERNHARDSON (S):

Nej, men jag kanske kan få berätta det.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Ja, du kan få berätta det.

Anf. 10 FREDRICK FEDERLEY (C):

Herr ordförande! Tack, ministern, för redogörelsen! Jag kan från vår sida bara instämma i det Bo Bernhardsson säger. Det är otroligt viktigt att vi värnar den nationella integriteten för hanteringen av ekonomin.

Jag tar återigen upp min gamla käpphäst som jag har tjatat på ministern om i eviga tider: Det viktiga är att vi förstår varandras redovis-

ningsprinciper och att vi använder samma sifferunderlag och den typen av saker som återupprättar förtroendet mellan nationer som i dag inte har förtroende sinsemellan. Jag vet att varken ministern eller regeringen har en avvikande mening i den här synpunkten heller, men det kan vara bra att få ett uttalat stöd när man arbetar i helt rätt linje.

Allt stöd till regeringen alltså, men med den tydliga markeringen att vi sköter vår egen ekonomi men är beredda att redovisa den och följa upp hanteringen enligt gemensamma principer.

Anf. 11 EVA OLOFSSON (V):

Det är väl ingen hemlighet att Vänsterpartiet är skeptiskt till att vi för över mer makt och inflytande över den ekonomiska och finansiella politiken. Vi är alltså skeptiska, men vi anmäler ingen avvikande mening i dag. Denna diskussion kommer igen framöver.

Anf. 12 JOHNNY SKALIN (SD):

Vi har tidigare haft inställningen att eurozonen får lösa sina problem själva, men vi har i finansutskottet flaggat för att vi eventuellt kommer att ändra den uppfattningen. Jag berättar alltså det också här.

Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (M):

Jag kan väl bara konstatera att grunden till att ramverket hela tiden byggs ut är att man kontinuerligt har sett att det inte har varit tillräckligt. Detta går tillbaka till den ursprungliga Maastrichtöverenskommelsen om 3 procents underskott och 60 procents skuld, som sedan landade i Lissabontoppmötet där man lade fast att stabilitets- och tillväxtpakten skulle komma till stånd.

Det visade sig att inte heller den blev tillräckligt stark, och då fick vi Stockholmsöverenskommelsen under det svenska ordförandeskapet med Bosse Ringholm. Då lades det fast att man ska sträva efter att ha balans eller nära balans i de offentliga finanserna. Detta har fortsatt inte fungerat, och nu tas ytterligare steg för att på olika sätt lägga fram sanktioner och ramar kring detta. Vi har haft sexpacken, och nu får vi ytterligare några förordningar.

Det är rätt uppenbart att detta är en union som har en 80-procentig skuld. Det finns väldigt stora underskott, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Därmed växer också de ömsesidiga åtagandena. Det är väldigt svårt att se att man kan gå i någon annan riktning än att man skärper regelverket. Det som nu sker är i praktiken att det som lades i grunden i stabilitets- och tillväxtpakten och Stockholmsprinciperna också får ett tydligare ramverk kring sig. Ur svensk synvinkel är alltså detta helt enkelt någonting vi i EU-sammanhang har slagits för ända sedan vårt medlemskap.

Jag tycker alltså att man kan ha förståelse för att vi ska värna nationell integritet, men det viktigaste värdet för nationell budgetintegritet måste hela tiden vara att länderna faktiskt sköter sig – att de redovisar på ett sätt som är begripligt och att de tar ansvar för de välfärdsutgifter och skatteutgifter de vill ha. Gör de inte det är det ofrånkomligt att olika typer av redovisningskrav och sanktioner så småningom slår till.

Anf. 14 BO BERNHARDSSON (S):

Vi har ingen annan syn när det gäller de allmänna synpunkter som rör budgetdisciplin och att man måste sköta sig och ha ordning på statsfinanserna. Det vet Anders Borg. Vi har samma grundsyn.

Däremot måste frågan var gränsen går alltid ställas. Detta handlar i första hand om att respektera de nationella budgetprocesserna. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Att man vill ha ordning på statsfinanserna strider alltså inte på något sätt mot att man vill sätta en gräns och diskutera var den gränsen går.

Anf. 15 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Tack, finansministern, för föredragningen! Jag saknade också svar på Bo Bernhardssons väldigt viktiga principiella fråga hur pass EU kan lägga sig i de nationella budgetprocesserna. Där går nämligen på något sätt en gräns.

Från Miljöpartiets sida ställer vi upp på ökad budgetdisciplin och att det regelverk som vi trots allt redan har efterlevs. Det är alltså väldigt viktigt. Men regelverket får inte byggas hur mycket som helst; det måste finnas någon gräns. Där har vi som jag har förstått det tidigare varit överens i Sverige om att gränsen går vid att EU-kommissionen ska kunna lägga sig i de nationella budgetprocesserna. Jag uppfattar dock nu att finansministern inte riktigt vill uttala denna gräns. Därför vill jag gärna ha ett förtydligande på denna punkt.

Anf. 16 Finansminister ANDERS BORG (M):

Det är naturligtvis en gradfråga när man överskrider och lägger sig i det. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Vi har alltid ansett att socialförsäkringar, skatter och lönesättning är nationella angelägenheter. Det är ingen tvekan om att vi har den hållningen. Om man inte förstår varför regelverket skärps – om man inte ser denna kontext – blir det dock obegripligt. Det är alldeles uppenbart att världsekonomin som helhet har ett behov av att det blir ordning i Europa, och den ordningen måste bygga på att länderna tar större ansvar för sin egen ekonomi.

Anf. 17 ORDFÖRANDEN:

Jag tycker att vi väl har definierat ståndpunkterna här, eller har Bo Bernhardsson något att säga?

Anf. 18 BO BERNHARDSSON (S):

Okej, jag är inte omöjlig.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag det så att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi går vidare till punkt 6 om ordförandeskapets arbetsprogram.

Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (M):

Vi känner ett mycket starkt stöd för det danska ordförandeskapet. Jag tror att de kommer att visa att ett litet land som står utanför euron kan spela en väldigt viktig roll för att få arbetet i EU att fungera väl. De är mycket väl förberedda och har en realistisk uppfattning om vad de ska eftersträva. Utifrån vår uppfattning är det också mycket lätt att stödja inriktningen på arbetet.

Det är ett antal punkter som kommer att spela roll. Det är ett tungt arbete att få finansavtalet och finanspakten med sexpaket och förordningarna på plats. En av de stora sakerna som är viktig för oss är CRD IV, kapitaltäckningsdirektivet. Vi har signalerat till danskarna att det är viktigt att de agerar på ett sådant sätt att vi får en lösning som är acceptabel för helheten,>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Detta återstår att se, och jag förstår att de har ett tungt arbete framför sig.

Sparandedirektivet och energibeskattningen är två stora skattefrågor som vi uppskattar att de försöker föra framåt, och det är troligt att de gör det åt rätt håll. Det finns fortsatt svårigheter med detta. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<De kommer också att jobba med representationen i G20, som vi naturligtvis kommer att stödja dem i.

Föga förvånande är det danska ordförandeskapet ett av dem som vi i Sverige känner att vi kan ge starkast stöd. Vi har haft många förberedande samtal med danskarna och lovat att hjälpa dem på alla sätt när det kan behövas.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Då ingen begärt ordet finner jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar under punkt 6. Punkt 7 är struken. Punkt 8 handlar om den europeiska planeringsterminen.

Anf. 22 Finansminister ANDERS BORG (M):

Herr ordförande! Det här är den första behandlingen av denna tillväxtrapport och inledningen på Euro plus-paktsterminen eller terminen med den ekonomiska politiken. Vi ska inte landa i slutsatser i dag, men EU-nämndens slutsats från i juni förra året står sig fortsatt väl. Det är den grundläggande svenska hållningen.

Det görs ett antal utvärderingar av detta slag av ekonomier, och man skriver fast ett antal riktlinjer. Det görs i IMF, OECD och i andra sammanhang. Det tycker Sverige är bra. Det ska vara en transparent och öppen diskussion i sådana här saker.

Vi mottar rekommendationerna från olika organisationer på samma sätt. Vi tittar på dem, läser dem och tar hänsyn till dem, men besluten i dessa frågor ligger hos Sveriges riksdag. Där har vi en klar grundhållning.

När det gäller innehållet kan man trycka på ett par saker. Det är fortsatt ett stort konsolideringsbehov. Det är stort av två skäl. På kort sikt är det viktigt för att konsolidering är det enda som kan återställa marknadsförtroendet. På lång sikt är det minst lika viktigt för att det över huvud taget ska finnas ett utrymme för ekonomisk politik och stimulansåtgärder när vi når nästa kris, vilket man aldrig vet när det inträffar.

Det är också viktigt att framför allt de länder som har haft mycket svag långsiktig tillväxt gör ytterligare reformer på detta område. Vi ska komma ihåg att EU har haft en långsiktig produktivitetstillväxt som ligger på ungefär halva den amerikanska nivån och väsentligt mycket lägre än vad man upplevt i till exempel de asiatiska länderna. Detta återspeglar sig i den kris vi nu ser. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Därför är åtgärder för att stärka produktiviteten viktiga.

Vi kommer också att argumentera för att man bör jobba med att införa koldioxidskatt. Det ligger ett tillväxtintresse i det eftersom man då möjligtvis också kan göra en skatteväxling från mer tillväxtskadliga skatter till mer breda och bra skattebaser.

Rörlighet på arbetsmarknaden och arbetskraftsdeltagande, inte minst i svaga grupper, är en nyckel i detta. Här ska man samtidigt understryka, vilket vi från svenskt håll tycker är en självklarhet, att lönebildningen är ett ansvar för parterna.

Det är den första diskussionen på denna punkt, och den kommer från svensk sida sannolikt att landa där vi var i juni förra året.

Anf. 23 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Jag välkomnar att regeringen lyfter fram koldioxidskatten som är en del av den gröna omställningen och det samhälle vi vill ha framöver. Vill vi få en ändring i EU:s tillväxtliga, att tillväxten inte bara gäller olja och andra fossila bränslen utan också förnybara energikällor, är det en viktig ståndpunkt att också försöka övertyga andra EU-länder om detta. Det är därför positivt att gå vidare med det.

Jag saknar dock några svar på frågorna om hur den gröna omställningen på EU-nivå kan göras. I och med krisen märker vi hur flera av de viktiga investeringarna i till exempel järnvägsutbyggnad, höghastighetståg och förnybara energikällor ställs in eller skjuts på framtiden. Här måste man få stöd så att man inte lägger dessa satsningar i malpåse, för de är tillväxtfrämjande på lång sikt och kan dessutom lösa den andra krisen världen står inför, nämligen klimatkrisen.

Men jag är i alla fall glad att regeringen lyfter fram koldioxidskatten som ett viktigt exempel att driva.

Anf. 24 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag vill anmäla avvikande mening. Sverigedemokraterna ställer sig inte bakom den här typen av betygssättning av länder. Vi tycker inte att det är EU:s uppgift att föreslå prioriterade områden för Sverige. Det finns ingen anledning för Sverige att rapportera något om vare sig vår finanspolitik eller arbetsmarknadspolitik.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att det finns stöd för regeringens redovisade upplägg men att Johnny Skalin anmäler avvikande mening som går ut på att omvärlden ska lägga sig mindre i de enskilda ländernas budgetprocesser.

Punkt 9 handlar gäller uppföljning av G20-mötet på ställföreträdarnivå i finansiella frågor i Mexiko den 19-20 januari.

Anf. 26 Finansminister ANDERS BORG (M):

Man kan möjligtvis använda denna punkt till att kort informera om arbetet inom G20 och IMF. Den stora frågan är uppfinansieringen av Valutafonden. Bedömningen av ytterligare resursbehov har ni säkert sett i medierna. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Hela G20-diskussionen kommer i princip att handla om att få fram resurserna för att hantera krisen. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Det är väl det enda som är riktigt viktigt att komma tillbaka till när det gäller G20-mötet.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 28 ULF HOLM (MP):

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 29 Finansminister ANDERS BORG (M):

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Vid alla tidigare tillfällen har Sverige ställt upp och gjort lite mer. Det är naturligt. För ett litet land som Sverige som är extremt exportberoende och extremt finansiellt beroende och därtill har så pass starka ekonomiska resurser som vi har vore det konstigt om vi inte tog på oss att agera solidariskt i en sådan här situation.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Det här var en informationspunkt, och vi tackar för informationen under punkt 9. Punkt 10, Genomförande av stabilitets- och tillväxtpakten. Ska vi ta den tillsammans med punkt 11 som är på samma tema?

Anf. 31 Finansminister ANDERS BORG (M):

Vi kan slå ihop dem. Ni har säkert läst de underliggande dokumenten till detta. Vi har fem länder som ska diskuteras. Det är Belgien, Cypern, Malta, Polen och Ungern. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Belgien, Cypern, Malta och Polen har enligt kommissionen vidtagit tillräckliga åtgärder, och därför är de delvis avförda från diskussionen.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 32 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag vill inte anmäla någon avvikande mening i det här fallet. Däremot vill jag skicka med en synpunkt att vi inte delar regeringens entusiasm kring implementeringen av stabilitets- och tillväxtpakten.

Anf. 33 EVA OLOFSSON (V):

Från Vänsterpartiets sida vill jag anmäla avvikande mening utifrån hur vi ser på stabilitets- och tillväxtpakten och att vi inte vill flytta över mer makt över den ekonomiska politiken från de olika länderna till EU.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Vi anmäler alltså avvikande mening här.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Både punkt 10 och punkt 11 är beslutspunkter. Jag sammanfattar: Det finns stöd för regeringens position under punkt 10 och punkt 11 men med en avvikande mening från Vänsterpartiet som är motståndare, om jag förstod det rätt, till tillväxt- och stabilitetspakten i sin nuvarande utformning.

Vi går vidare till övriga frågor. Då är det frågan om stabilitetsunionen eller fiscal compact.

Anf. 35 Finansminister ANDERS BORG (M):

Finansavtal eller finanspakt – vi får väl se hur man till slut ska landa när det gäller översättningen.

Det här är ett område där förhandlingar fortgår. Susanne Ackum hade överläggningar med statssekreterarna i går. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Därefter kommer det säkert att ske ytterligare förändringar av de här förslagen.

Det är några huvuddrag som dock börjar växa fram, och det finns några saker som det pekar emot. Till att börja med ser det nu ut som att kravet på att man ska ha budgetbalans eller nära budgetbalans inte blir ett krav på grundlagsändring utan på en lagstiftning av mer permanent karaktär. Det där är en förskjutning som vi naturligtvis i grund och botten tycker går den svenska vägen. Till att börja med ska man komma ihåg att det grundläggande kravet här går tillbaka till Stockholmsöverenskommelsen. Det är någonting som Sverige har varit drivande för under väldigt lång tid, alltifrån vårt medlemskap och framåt, det vill säga att i grund och botten är det rimligt att länder har offentliga finanser som överensstämmer med deras långsiktiga uthållighet på offentliga finanser. Eftersom de flesta europeiska länder har en demografisk struktur som sätter stor press på hälso- och pensionsutgifter så krävs det att man har nära balans i sina offentliga finanser för att långsiktig uthållighet ska gälla.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det blir också en utökad användning av kvalificerade majoriteter, omvända kvalificerade majoriteter. Det betyder att man stärker kommissionens ställning i detta för att öka trovärdigheten i det hela.

Sedan talas det också om att det ska bli regelbundna möten mellan stats- och regeringscheferna. När det gäller länderna som inte är medlemmar finns det ett par saker som bör understrykas. >>> **Hemlig enligt**

15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<Icke-euroländer är inte bundna av det här avtalet.

2011/12:19

20 januari

Mötena med stats- och regeringscheferna är naturligtvis en stor och viktig punkt. Det som nu är skrivet är att de länder som skriver under avtalet också kan delta på mötena, alltså de som frivilligt väljer att uppfylla de här åtagandena. Nu skulle jag tro att det mest rimliga är att den skrivningen mjukas upp. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Detta skulle i sådana fall potentiellt betyda praktiskt taget alla icke-euroländer skulle närvara, medan möjligtvis Storbritannien och, om jag rätt har förstått Socialdemokraternas besked, också Sverige skulle stå utanför detta. Det är en sits där i sådana fall 25 medlemsländer regelbundet träffas för att diskutera ekonomisk politik, ekonomisk utveckling, EU-budgetfrågor, frihandel, inre marknad och allt annat som rör ekonomisk politik, medan två stolar i sådana fall lämnas tomma. Det skulle naturligtvis vara en situation som är beklaglig för svensk del, för det betyder att vi skulle ha mycket svårt att göra våra uppfattningar gällande.

Ur svensk synvinkel är vi på väg mot ett avtal som är väldigt bra. Det stärker de grundläggande principerna för den ekonomiska politiken i EU som Sverige har slagits för sedan vi blev medlemmar i unionen. Garantierna för att vi inte binds, det vill säga att detta är inte är något försteg till ett euromedlemskap, är nu väldigt tydliga och kommer förmodligen att göras ännu tydligare i legal mening. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det är där vi nu står. Sedan ska det ske ytterligare förhandlingar under nästa vecka. Vi kommer förmodligen att få ytterligare utkast, och så småningom, mot slutet av månaden, landar detta.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Det utkast som kom i går eftermiddag finns cirkulerat och ligger på bänken framför er.

Anf. 37 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Det var ganska mycket ändringar i det här dokumentet, och man hinner inte gå igenom allt. Jag noterar dock till exempel att det har blivit ändring som innebär att man nu har skrivit in att det ska tas hänsyn till de nationella kollektivavtalen i Sverige. Det är positiva skrivningar för Sverige. Även om det bara står med i beaktandepunkterna så är det ändå ett förtydligande.

Jag noterar också att det nu står tydligare att det bara gäller eurozonens länder. Det är väl också positivt. Men det finns dock en del problematik, och det är det juridiska undantaget från euron som Danmark och Storbritannien har som står uttryckligen noterat i texterna och som tydliggör att det här liksom inte är någon sorts smygväg in i euron. Finansministern nämnde inte detta, men det har ju varit en diskussion om hur mycket makt EU-domstolen ska ha när det gäller detta.

Vi har ju tyvärr erfarenhet av att vi inte vet riktigt hur EU-domstolen dömer. Det tydligaste exemplet är väl lex Laval, där ministerrådet hade en intention, men där EU-domstolen några år senare dömde på ett helt annat sätt. Vi vill inte komma i den situationen att oklara skrivningar i detta dokument som nu pressas fram väldigt snabbt kan ge oklarheter

kring avtalets innehåll och därmed bakvägen kan binda Sverige vid olika ekonomiska saker som vi kanske inte tycker är lämpliga.

Därför hade det varit väldigt bra om det fanns med ett juridiskt undantag även för Sverige och att den processen skulle inledas med att man fick med någon sorts protokoll om att Sverige vill ha ett juridiskt undantag för detta, för då skingras alla de oklarheterna.

Rent allmänt tycker jag att det är en väldig betoning på att vi måste sitta med på mötena, men man måste också respektera att det svenska folket faktiskt röstade nej till EMU, att vi inte vill vara med i det samarbetet. Det innebär per automatik att vi inte heller ska vara med på de mötena. Det har trots allt tjänat Sverige väl att stå utanför EMU-samarbetet.

Anf. 38 BO BERNHARDSSON (S):

Jag har två frågor. Jag har inte hunnit ta del av det här nya förslaget mer än väldigt översiktligt.

Den första frågan gäller inflytandet och möjligheten att vara med och diskutera. Jag måste säga att jag blev lite förvirrad här. I det tredje förslaget är det så att de länder som inte är euroländer inte kommer att delta i diskussionerna, utan de ska informeras före och efter euro summit-mötena, om jag har förstått det rätt.

Men nu säger finansministern att 25 länder kommer att kunna vara med i diskussionerna. Innebär det alltså att det finns två vägar, varav en är att man liksom ansluter sig till den här finanspakten men säger att vi omfattas inte av själva regelverket eftersom vi inte är ett euroland? Det är en möjlighet. Den andra möjligheten är att alldeles frivilligt skriva på också regelverket, eller hur ska jag uppfatta det? I förslag tre får man ju inte vara med i diskussionerna om man inte har euron som valuta, om jag har förstått det rätt.

Det var den ena frågan.

Den andra frågan gäller domstolens roll där jag som hastigast ser att det finns förändringar. Jag undrar lite vilka dessa förändringar är, för så här långt, i dokument tre, är det så att domstolens roll är begränsad – om jag har förstått det rätt, och det tror jag faktiskt att jag har – till att avgöra om man har implementerat lagstiftningen, det vill säga den bindande lagstiftningen som då helst ska vara grundlagslagstiftning.

Men nu har man börjat röra i det igen, och då är min fråga: I vilken riktning har det rört sig nu då? Ska domstolen ha ytterligare och andra befogenheter nu som man inte hade i dokument tre?

Anf. 39 KARL SIGFRID (M):

Hur ska man tolka uttrycket lagstiftning av permanent karaktär?

Anf. 40 Finansminister ANDERS BORG (M):

Låt mig börja med Ulf Holms kommentarer, sedan tar jag Bo Bernhardssons och Karl Sigfrids.

I arbetet är det tydligt att länder som Sverige har haft inflytande. Det som Ulf Holm påpekar med kollektivavtalen är det mest uppenbara. >>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<<De skrivningarna finns där enbart därför att Sverige har deltagit i förhandlingarna. Om inte Sverige hade deltagit hade de inte funnits där.

Det här är ett exempel på att det är viktigt att Sverige faktiskt sitter med i diskussionerna. Vi har ett antal svenska värderingar som är relativt konstanta över tiden och oavsett vilken regering vi har. Förutsättningarna att få gehör för dem är naturligtvis att vi deltar i arbetet.

Sedan var det frågan om det juridiska undantaget. Jag har naturligtvis läst debattartikeln i Dagens Nyheter. Den uppfattar jag mer som en markering från Miljöpartiets sida som ett parti som är skeptiskt till EU-samarbetet och inte vill vara en del av den majoritet i riksdagen som ligger till grund för EU-samarbetet.

Vi har stängt fördragsfrågan. Vi arbetar nu inte för att öppna fördraget. Alla lösningar ligger här utan fördragsändringar. Att Sverige, som inte tänker binda sig genom att bli euromedlemsland, skulle vinna stöd för att säga att vi öppnar fördragsfrågan och kräver att samtliga medlemsländer ratificerar en förändring när det gäller den svenska positionen är, med förlov sagt, helt otänkbart. Det uppfattar jag mer som att Ulf Holm och Miljöpartiet vill markera att de är ett anti-EU-parti och inte vill vara en del av samarbetet på det sätt som vi andra anser. Man får naturligtvis tycka olika om det, men det var inte en öppning till förhandling. Det var en stängning av dörren och en vridning av låsvredet – såsom jag uppfattar det. Jag beklagar om jag har missförstått det hela.

Det är självklart att jag delar Ulf Holms hållning att det ska vara en folkomröstning innan vi eventuellt prövar frågan om euron på nytt. Om det är den typen av markeringar som Miljöpartiet eftersträvar finns det goda möjligheter att nå samsyn. Men att öppna fördragsfrågan utifrån svenskt perspektiv när den för helheten av unionen har stängts är helt enkelt inte realistiskt. Det uppfattar jag mer var ett krav för att markera att Miljöpartiet inte vill vara en del av underlaget för EU-politiken. Om jag har missförstått det uppskattar jag om Ulf Holm vill tydliggöra det.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

EU-domstolens roll har gradvis blivit mindre i diskussionen. Det hänger samman med det Karl Sigfrid påpekade om bland annat permanent karaktär. I huvudsak ska domstolen kontrollera att det har skett lagstiftningsändringar. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<I praktiken är det mycket svårt för många länder att göra snabba grundlagsändringar, och det är så det ska vara eftersom grundlagar är av *mycket* permanent karaktär. Domstolens roll har gradvis minskat.

Anf. 41 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Tack för svaren, finansministern, men jag tror att finansministern måste dricka en kopp kaffe innan han läser DN Debatt och sedan en andra kopp vid EU-nämndens möte.

Vi har tidigare inte haft någon avvikande mening mot en ökad ekonomisk styrning och budgetdisciplin i eurozonen. Hur du kan få det till att vi är emot EU-samarbetet är för mig helt obegripligt.

Om vi nu ska referera till DN Debatt – vilket man kanske inte ska göra på EU-nämndsmöten – vill Miljöpartiet ha ett tydliggörande om att Sverige inte är juridiskt bundet av EMU-regelverket. Det är väl det som innebär respekt för folkomröstningen 2003, och det är det EU förtydligar.

Nu har jag inte hunnit göra en analys, men jag ser att det finns ändringar i beaktandesatserna som kan tydas i den riktningen. Där kan det finnas en ännu tydligare markering från svensk sida om att Sverige respekterar folkomröstningsresultatet, etcetera. Juridiskt sett betraktar EU-kommissionen det svenska som att vi inte uppfyller ett av konvergenskraven. Därmed skulle det, med en enkel ändring för EU, betraktas som att vi ska gå med eurozonen. Det är väl inte riktigt det som är meningen.

Det låter positivt, även om jag måste erkänna att jag inte har förstått texten när det gäller EU-domstolens roll. Den har varit betydande tidigare. Men om den rollen har minskats är det ett steg i rätt riktning som Miljöpartiet välkomnar.

Vi kommer naturligtvis att analysera texterna och titta närmare på dem. Vi tycker nog att den svenska positionen att resultatet av den svenska folkomröstningen ska respekteras ska förtydligas ytterligare. Om det går att få det ännu tydligare ses det som positivt från Miljöpartiets sida.

Anf. 42 MARIE GRANLUND (S):

Det har inte funnits så mycket tid att gå igenom det senaste utkastet. Jag skulle ändå vilja ställa en fråga till finansministern. En viktig poäng om man ska vara med i detta är att ha ett inflytande. Jag följer upp det som Bo Bernhardsson tog upp tidigare.

Finansministern säger att man måste omfattas av intentionerna. Vad innebär det? Vi är överens om hur det finanspolitiska ramverket ska se ut. Vad är intentionerna? Vad jag förstår finns delar i artiklarna 3 och 4 som är oklara – som vi någonstans måste följa. Då blir diskussionen svår. Jag upplever att det finns en risk – eller en möjlighet, som Ulf Holm också har varit inne på – att frångå beslutet i folkomröstningen. Jag vill ha en djupare analys av vad det innebär att följa intentionerna i avtalet om man ska få lov att vara med på mötena.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Det här är en informationspunkt. I formell mening är det inte skarpt läge i dag. Men jag vill fråga Bo Bernhardsson, Ulf Holm och Marie Granlund om det som finansministern tog upp på slutet, nämligen hur ni ser på den tomma stolens problematik. Det är inget problem för er?

Anf. 44 BO BERNHARDSSON (S):

Vi har sagt att detta är ett moment som vi väger in. Vi behöver inte ta en stor diskussion om det här utan det får vi göra på annat ställe. Visst är det oerhört viktigt för oss att ha inflytande i EU-processen. Sedan ska det vägas mot en del andra moment. Men jag tror att vi får lämna det till ett senare tillfälle.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Det är lätt att säga att vi ska lämna det till ett annat tillfälle, men nu är det en diskussion om förhandlingsprocessen.

Anf. 46 MARIE GRANLUND (S):

Det här är en informationspunkt, om jag förstår det rätt är det en informationspunkt på Ekofinmötet. Då är det inte fråga om ställningstaganden här. Vi måste ändå följa den ordning som vi gemensamt har varit med om att besluta.

För oppositionen som inte har 5 000–6 000 medarbetare i Regeringskansliet borde det här tillfället verkligen ägnas åt att borra i det nya förslaget som vi har tittat på i ungefär en halv timme. Vi ska få information i stället för att vi ska leverera en massa ställningstaganden här. Vi har inte haft möjlighet att få ta del av den sakkunskapen och expertisen så att vi verkligen kunnat grotta ned oss i frågorna. Det borde regeringen göra ordentligt. Det är viktiga frågor som man inte kan slarva över och kasta fram ställningstaganden om till höger och vänster. Vi vill veta vad det här innebär.

Anf. 47 Finansminister ANDERS BORG (M):

Jag delar Marie Granlunds hållning att det är viktigt att grundligt gå igenom detta innan man tar ställning. Det vore olyckligt om man binder sig vid förhastade ståndpunkter som sedan allvarligt försvårar för oss att representera Sverige i dessa sammanhang.

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

Sedan var det Ulf Holms synpunkt. Det var inte min tanke att provocera Ulf Holm. Vi har ofta en konstruktiv dialog i EU-nämnden. I fråga om Miljöpartiets hållning att vi inte ska vara juridiskt bundna av samma krav som euroländerna innan vi har valt att gå med i valutasamarbetet har vi samma syn. Det är en hållning som vi delar. Vi har jobbat hårt från den 9 december och framåt för att det ska bli så. Vi var de första som tog kontakt med Legal Service. **>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<**Om det är Miljöpartiets hållning har jag inga invändningar.

Jag har inte heller några invändningar om Miljöpartiets bekymmer är att regeringen ska deklarera att vi håller fast vid den grundläggande hållningen att vi respekterar resultatet från folkomröstningen och att det ska krävas en ny folkomröstning innan Sverige blir medlem. Det är uppenbart. Jag har inga svårigheter inför att Sverige gör en sådan deklaration.

>>> Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<

Jag kan inte bedöma att Miljöpartiets krav för att stödja dessa frågor är att få på plats en fördragsändring där Sverige har ett formellt undantag har någon sannolikhet alls att lyckas. Då har man stängt dörren. Om det däremot handlar om att Sverige går med i avtalet med en klargörande skriftlig deklaration att det inte är aktuellt för Sverige att gå med i euro-samarbetet med mindre än att det har genomförts en folkomröstning är en helt annan sak. Då är vi i den görliga delen av verkligheten. Frågan är vad Miljöpartiets tanke är.

Jag förstår Marie Granlund. Jag har jättestor respekt för att vi alla har bekymmer med att det kommer nya utkast som vi måste förhålla oss till. De är stadda under förändring och det sker löpande förhandlingar. Det är inte poängen här. Kan vi bidra med att ge information och analyser gör vi mer än gärna det. Min hållning är att vi gärna söker brett samförstånd med Socialdemokraterna i EU-frågor. Även om det här är en informationspunkt och vi inte nu pratar om beslut kan jag, bara för att signalera

det, säga att det naturligtvis är regeringens och min djupaste ambition att vi på olika sätt kan komma överens i den här frågan. Det vore i grund och botten väldigt bra om detta kunde hanteras i enighet.

Anf. 48 DÉSIREE PETHRUS (KD):

Ordförande! Tack för era föredragningar! Jag tycker att det är viktigt att vi är med och understöder regeringens ambitioner på det här området. Jag delar finansministerns ståndpunkt att Sverige bör vara positivt till europakten. Vi är ju beroende av EU som marknad, och sunda finanser är oerhört viktigt. Motsatsen drabbar annars Sverige och det kan bli stora kostnader för Sverige.

Jag har en liten specifik fråga. När Sverige gick med i EU fick vi ett skriftligt erkännande när det gäller den svenska arbetsmarknadsmodellen. Den frågan kommer oftast upp kring vad som gäller för kollektivavtal. Min fråga handlar om det vi diskuterade i arbetsmarknadsutskottet förra mandatperioden kring utstationeringsdirektiv, Lavalfallet och ordre public, tror jag begreppet heter. Erkännandet innebär att vår arbetsmarknadsmodell är så grundläggande för den svenska samhällsmodellen och den svenska lagstiftningen att det inte är någonting som EU-domstolen kan sätta sig över. Det begreppet tycker jag borde vara en grund för att den svenska arbetsmarknadsmodellen är någonting som står väldigt fast och stabilt. Har ni någon annan åsikt får ni gärna säga det. Men jag har uppfattat att ordre public-begreppet inom EU-lagstiftningen gör att vår modell ligger väldigt fast.

Anf. 49 ULF HOLM (MP):

Ett slutligt ställningstagande kan ju inte finnas förrän det finns en slutlig text, och det finns uppenbarligen inte. Det var egentligen där jag ville komma till frågan. Hur är tidtabellen? Är det meningen att detta ska tas upp för beslut på samrådet med statsministern nästa fredag? Det betyder att det finns en veckas beaktelsetid och påverkanstid. Är det rätt uppfattat?

Anf. 50 MARIE GRANLUND (S):

Herr ordförande! Jag upplever att vi alla har svårt för att det är olika versioner hela tiden. Jag förstår om regeringen inte har hunnit analysera vad detta till fullo innebär. Men jag skulle önska att finansministern ändå något kunde utveckla det han säger om liktydiga finanspolitiska eller budgetpolitiska ramverk. Vem avgör om vi ska få lov att kvala in?

Finns det inte någon mer specifik hänvisning till vad det innebär att faktiskt följa intentionerna i avtalet för ett icke-euroland som inte heller har för avsikt, i alla fall inte just nu, att gå med?

Anf. 51 Finansminister ANDERS BORG (M):

Jag tror att man ska ha utgångspunkten att det här är ett politiskt samarbete mellan regeringar i olika länder. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Det måste vara möjligt att ha en proeuropeisk hållning utan att vara euroland. Man behöver inte vara Storbritannien för att stå utanför euron. Länder som har en positiv och

konstruktiv syn på Europasamarbetet men som inte vill vara medlemmar i eurozonen måste också kunna vara en del av ett bredare samarbete.

Skälet till att jag väljer den politiska utgångspunkten är att jag tror att det är så våra förhandlingspartner i det här sammanhanget är beredda att agera. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Är det så att det finns en majoritet i Sveriges riksdag för att delta och det då finns ett antal punkter som är viktiga att få uppfyllda har vi relativt goda förutsättningar att få igenom dem. Vi har redan fått igenom skrivningar kring kollektivavtalen. Vi har fått förtydliganden kring att detta ska vara icke-bindande. Vi har också bidragit till diskussionen om att mötena ska vara mer öppna.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Désirée Pethrus frågeställning gällde den grundläggande svenska modellen. Vi har ju fått tillskrivningar i den övergripande ingången kring kollektivavtal och sociala partner. Det ska jag säga är utifrån att det är många andra länder som också tror på den sociala marknadsekonomi. Men det är också tydligt att det är viktigt att de länderna ständigt påpekar detta. Det är naturligtvis alltid diskussioner om hur mycket respekt man ska ha för olika sociala modeller.

Jag uppfattar inte att någon ifrågasätter att den svenska lönebildningsmodellen är utomordentligt välfungerande när det gäller prisstabilitet och väl förenlig med en stark konkurrenssituation. Det är rätt uppenbart att så är fallet.

När det gäller Ulf Holms frågeställningar om tidtabellen vill jag säga att man nog ska vara medveten om att den sista förhandlingen förmodligen görs på kvällen och framåt natten av stats- och regeringscheferna. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

För svensk del finns det ett antal utgångspunkter för en sådan förhandling som jag tror att vi är rätt överens om, även om det kan vara så att vi till slut landar på olika utgångspunkter. Vi är överens om att Sverige inte är medlem i euron. Vi är följaktligen överens om att vi inte ska bindas av euroländernas legala ramverk. Vi är förmodligen överens om att det är bra att man har ett stramt regelverk för offentliga finanser i Europa. Det har varit betydande problem med att vi inte har haft det. Vi skulle förmodligen kunna bli överens om att det ska markeras att ett svenskt medlemskap förutsätter folkomröstning. Och vi skulle förmodligen kunna vara överens om att det är bra. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det är naturligtvis så att det skulle bidra till en svensk isolering om alla de andra länderna träffas regelbundet och där står en tom stol i stället för en svensk skylt. Det är klart att det inte är bra för Sverige. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<En svensk hållning måste vara att det är bättre med öppenhet än med slutenhet, att det är bättre att vi har en hel union än en uppdelad.

Anf. 52 ORDFÖRANDEN:

Innan jag ger ordet till Bo Bernhardsson får jag fråga Anders Borg: Vilka frågor tror Anders Borg är knäckfrågorna den sista natten eller de sista timmarna? Är några av de knäckfrågorna frågor som är av centralt svenskt intresse eller har vi redan fått våra frågor avklarade då?

Anf. 53 Finansminister ANDERS BORG (M):

Det kan jag svara på direkt. >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<Ska detta bli ett delat Europa med ett euro-samarbete där man träffas ofta och för diskussionerna eller ska vi hålla ihop det?

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 54 BO BERNHARDSSON (S):

Jag skulle ändå vilja problematisera det här lite längre.

Vi har satt upp som ett absolut villkor att vi som icke-euroland inte kan bindas till ett ramverk. Vi har ju själva ett ramverk. Poängen är naturligtvis att det fattar vi beslut om i Sveriges riksdag.

När nu Anders Borg ska reda ut vad det innebär att vi ska leva upp till intentionerna uppfattar jag det som att det ändå på något sätt ska prövas om vi bland annat har ett finansiellt ramverk som är i paritet med det som euroländerna tänker införa. Då har vi som jag upplever det bakvägen fått in ett villkor. För att vi ska få vara med i diskussionerna måste vi någonstans leva upp till de krav som vi inledningsvis har satt som ett absolut villkor att det faktiskt är någonting som Sverige beslutar om självt. Det är viktigt.

Jag tror att vi har ett problem här.

Anf. 55 Finansminister ANDERS BORG (M):

Herr ordförande! Det är uppenbart att vi har ett allvarligt problem här. Det är en allvarlig situation vi står inför. Det är ingen tvekan om det. Vi riskerar att hamna i en sits där i praktiken hela Europeiska unionen sitter i möten och två länder – möjligtvis tre länder om tjeckerna landar på samma hållning – sitter utanför. Det är en situation jag tycker att vi ska lägga stor ansträngning vid att undvika.

Jag har mycket svårt att tro att det kommer att vara någon formell prövning av juridisk karaktär, av det slag som Bo Bernhardsson antyder. Min bedömning är att man närmast omedelbart skulle acceptera ett land som Sverige för ett deltagande.

Finns det en enighet om intentionerna här? Det borde det rimligen göra. Det var den socialdemokratiska regeringen som förhandlade fram kravet på balans eller nära balans under ordförandeskapet. Det kan inte vara den intentionen som är svårigheten. Svårigheten är om vi vill hitta vägar framåt eller om vi inte vill göra det. Jag kan bara vädja till Socialdemokraterna att vi ska kunna fortsätta att ha ett konstruktivt samarbete.

Anf. 56 MARIE GRANLUND (S):

Det är självklart en målsättning.

Jag förstår som sagt att man inte kan ha allting kristallklart när man får utkast sent på kvällar och sådant, men diskussionen om vem som avgör det här är viktig. Vi är för stabilitetspakten. Vi tycker att det är bedrövligt att Tyskland och Frankrike börjat bryta mot den, vilket är ett av skälen till att vi sitter i den situation vi har i dag.

Frågan är återigen: Vem bestämmer om vi får lov att vara med? Vem bestämmer att något annat icke-euroland inte får lov att vara med? Då sker det ändå, precis som både jag och Bo Bernhardsson har sagt, någon form av bedömning.

Anf. 57 Finansminister ANDERS BORG (M):

Det återstår att se. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Det återstår att se var vi landar i detta. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Jag är inte säker på att jag riktigt förstod det Ulf Holm sade. Jag sade att om det är en svensk deklaration man är ute efter är det en sak, är det en fördragsändring är det fråga om en no-starter. Jag är inte riktigt säker på att jag förstod vad Ulf Holms synpunkt var. Jag beklagar om det var jag som missförstod.

Anf. 58 ULF HOLM (MP):

Ordförande! Jag tror att finansministern hetsade upp sig lite i första inlägget när finansministern tog upp hela EU-samarbetet i stället för att hålla sig till sakfrågan, om Sverige ska delta i europakten eller inte. Nog om det.

Jag tror att det är viktigt med ett förtydligande av hur långt man kan gå i den här frågan. Pudelns kärna är för oss om det finns en risk att den svenska folkomröstningen kan ifrågasättas på något sätt, eftersom vi inte har ett juridiskt undantag, som Danmark och Storbritannien har. Det är återknutet i texten i artikel 14, tror jag att det var, där det uttryckligen står om deras juridiska undantag. Ett sådant har inte Sverige, trots att vi har haft en folkomröstning och svenska folket har sagt nej.

Vi får givetvis begrunda det som finansministern nu säger om en svensk skriftlig undantagsdeklaration och så vidare. Det får vi begrunda, men huvudönskemålet hade varit ett juridiskt bindande undantag. Vi får väl se.

Anf. 59 Finansminister ANDERS BORG (M):

Ursäkta, får jag ställa en följdfråga? Jag är fortfarande inte säker på att jag förstår. Är Miljöpartiets hållning att vi ska ha en fördragsändring eller att artikel 14 i det här avtalet ska förtydligas?

Artikel 14 kan naturligtvis förtydligas på en rad olika sätt utan att vi är i närheten av de implikationer som ett krav på en fördragsändring har. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 60 ULF HOLM (MP):

Nu är behoven av juridisk utbildning stora här.

Det står i artikel 14 punkt 5 om Danmark till exempel, och jag uppfattar det som att det där är tydligt att eftersom de har ett juridiskt undantag är det klart för deras del. Men för de länder som inte har ett juridiskt undantag är det mer oklart om regelverket kan gälla på något sätt bakvägen. Bara den här misstanken, osäkerheten, vill vi ha ett förtydligande på.

Jag ska gå tillbaka och läsa på detta. Tvinga mig inte att svara slutgiltigt nu, eftersom vi har haft texten i bara en timmes tid.

Anf. 61 Finansminister ANDERS BORG (M):

Jag ska verkligen inte tvinga Ulf Holm att svara, men jag ska göra en reflexion.

Det är klart att artikel 14 kan förtydligas så att man tydliggör vilka länder som inte är euroländer som då följaktligen inte omfattas av det.

2011/12:19

20 januari

Det skulle man kunna skriva mer explicit. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Då skulle man möjligtvis kunna uppnå den klarhet som Ulf Holm är ute efter. Men då är vi i den görliga världen. Fördragsändring är i den icke-görliga världen.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Får jag komplettera med en annan, liknande reflexion. När Sverige förhandlade om medlemskap gjorde vi i vissa sammanhang, till exempel offentlighetsprincipen och några andra, en ensidig deklaration. Och vi hade i förväg försäkrat oss om att vi inte skulle få någon motdeklaration från andra sidan. Det är väl i så fall en sådan konstruktion som skulle kunna vara intressant. Vad vet jag?

Har Anders Borg någonting ytterligare att säga?

Anf. 63 Finansminister ANDERS BORG (M):

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Detta var en informationspunkt, och vi tackar för informationen under övriga frågor.

Är vi klara med – jag skulle fånga upp det – frågan om tidtabell och process? Du kanske skulle vara lite mer explicit där.

Anf. 65 Finansminister ANDERS BORG (M):

Ja, med reservation för att jag själv inte har en klar tidtabell. Ambitionen är att detta ska tas vid stats- och regeringschefsmötet. Vi kommer förmodligen att få nya utkast, kanske till och med före Ekofinmötet men med mycket stor sannolikhet efter. Vi kommer säkert att få flera utkast efter Ekofinmötet, så det behövs förmodligen ett EU-nämndsmöte relativt nära inpå stats- och regeringschefsmötet. Sedan får man väl ha en beredskap.

Det beror lite på. Det är ingen mening med att vi samlas för att ha möten om det ändå är klart att Sverige så småningom ska deklarera att vi inte tänker vara med i det här avtalet. Det är klart att ingen kommer att fästa någon större vikt vid vilka synpunkter vi har då. Men finns det en öppenhet med att fortsätta förhandlingar får man i så fall ha EU-nämnden i beredskap.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Vi kommer ju att träffa Fredrik Reinfeldt under alla förhållanden.

Vi tackar för informationen under denna punkt.

Anf. 67 Finansminister ANDERS BORG (M):

Finns det ett intresse från nämndens ledamöter att vi tillhandahåller en möjlighet för partierna att sitta ned med våra jurister och gå igenom avtalet paragraf för paragraf är vi naturligtvis beredda att göra det. Susanne Ackum och Katarina Areskoug som deltar i förhandlingarna kan absolut ordna det för dem som är intresserade.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Jag ser några nickningar här runt bordet, så det är väl en utmärkt idé. Susanne Ackum och kansliet kan väl komma fram till en tidpunkt och process för detta.

Då tackar vi finansministern för i dag.

2011/12:19

20 januari

2 § Utrikes frågor

Utrikesminister Carl Bildt

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 1 december 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 23 januari 2012

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Carl Bildt med medarbetare välkomna.

Det finns några A-punkter som är utestående till kl. 14 i dag. Om det finns frågor på dem går det bra att ställa dem nu. Om så inte är fallet går vi vidare i texten.

Det finns en återrapport från ett möte i utrikesrådet den 1 december 2011. Är det några frågor som inte återkommer i dag? I så fall är det bättre att vi går direkt på nutid, snarare än forntid.

Anf. 70 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Inte vad jag kan komma ihåg.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Det var ett politikersvar.

Anf. 72 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Ja, men det var ärligt.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Då det inte finns några frågor på återrapporten lägger vi den till handlingarna.

Vi går över till dagordningen, och den första punkten är Syrien.

Anf. 74 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Herr ordförande! Här föreligger en text som jag utgår från att ledamöterna har sett. Jag får säga att viss osäkerhet föreligger angående vissa detaljer i den texten, av den enkla anledningen att Arabförbundet har ett ministermöte över helgen och det är klart att vi kommer att justera något i anslutning till vad de har att säga.

Förutom egna åtgärder och insatser från EU:s sida handlar det om att försöka få ett agerande från FN:s sida. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Sedan handlar det om att stödja Arabförbundet, där det har varit den här observatörsmissionen, som har varit föremål för betydande diskussion men där bedömningen nog är att i avsaknad av något annat instrument är det i alla fall ett instrument som ger åtminstone viss insyn och kan ha någon liten effekt. Men det är något beroende på den rapport som de har tagit fram, som de kommer att diskutera och där de kommer att ha sina slutsatser, och så får vi anpassa oss lite till det.

I övrigt behöver jag inte säga så mycket om situationen i Syrien – den är dess värre känd. Vi har satt in ett antal åtgärder, och vi förstärker nu sanktionerna i och för sig. Men den verkningsfulla sanktion som vi har är oljesanktionen. Den har nu varit i kraft inte alltför länge>>> **Hemlig**

enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<. De har betydande valutareserver, så successivt kommer vi att se effekterna av den på det ekonomiska systemet.

Sedan infinner sig alltid frågan vad detta har för effekt på den politiska situationen. Regimen har en mer hårdnackad inställning, som vi såg i president Assads tal för en tid sedan, där han skyller det hela på utländsk inblandning och utländsk terrorism.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<Det är en något mer omfattande uppgift än vad man föreställer sig, för dess värre får man säga att den är påtagligt splittrad och påtagligt oorganiserad. Det är dessutom en – icke alldeles ovanlig i sådana här sammanhang men i detta fall rätt tydlig – skillnad mellan dem som är utomlands och dem som är inne i landet. Kommunikationen mellan dem lämnar en del i övrigt att önska.

Där har vi ett starkt intresse från EU:s sida att se till att oppositionen är så enad som möjligt, att den är demokratisk, att den håller sig till en icke-våldsväg och framför allt att den är icke-sekteristisk i den meningen att den omfattar alla de olika grupperna – nog så besvärligt i det syriska fallet.

Det är inte så mycket att säga om detta. Det kommer då en något uppdaterad version av detta inför måndagen eller när vi har tagit del av vad Arabförbundet har haft att säga.

Anf. 75 SUSANNA HABY (M):

Det finns syriska motståndspersoner även här i Sverige, och en del av dem har också blivit utsatta för hot. Jag tänkte höra hur vi kan hantera det på ett bra sätt för att de inte ska utsättas för alltför mycket repressalier.

Anf. 76 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det finns 50 000 eller 60 000 människor i Sverige med bakgrund i Syrien. Om man tar det i mycket runda slängar är det en tredjedel kurder, en tredjedel kristna och en tredjedel sunnimuslimer. Det är betydande skillnader politiskt mellan dem.

De allra flesta är väl motståndare till regimen. Men jag skulle vilja säga att det också finns grupper som är nästan ännu mer rädda för oppositionen än vad de är för regimen. Det har vi sett i en del tendenser som har förekommit.

Hot och sådant är en fråga för polisen. Jag utgår från att polisen gör vad som kan göras för att skydda dem, alldeles oavsett varifrån hoten kan komma.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<Sedan finns SNC både i Paris och i Ankara, och sedan finns det framför allt olika grupperingar inne i landet, som också kommer ut på olika typer av konferenser då och då.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Vad kan Arabförbundet göra ytterligare?

Anf. 78 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag tror att Arabförbundets makt framför allt är moralisk. De har i och för sig också diskuterat ekonomiska sanktioner. Men även om de talar om ekonomiska sanktioner gör de därefter så att de har undantag för Irak, för det fungerar helt enkelt inte – det är en illusion. Det handlar om de kurdiska områdena. Den syriska del uppe i norr som är mer befolkad är kurdisk och går mot de kurdiska delarna av Irak. Där kan man upprätthålla fiktivare gränskontroller, om man så vill, men det är mer för syns skull, så det fungerar inte.

Sedan har vi Libanon. Det fungerar inte heller, av lätt insedda skäl. Och sedan har vi Jordanien, som är i ett besvärligt läge. En mycket stor del av Jordaniens handel med Västeuropa går via Syrien på långtradare. Om jag inte missminner mig – det är en turkisk siffra – går det från Turkiet varje år 40 000 långtradare söderut genom Syrien. De går till Jordanien och hela Golfområdet. Om man tittar på kartan ser man att det är den huvudsakliga handelsvägen mellan Turkiet och arabvärlden i övrigt. Det är klart att det får betydande konsekvenserna för den jordanska ekonomin när man stänger den. Jordanien kan alltså egentligen inte heller omfattas av handelsbojkott.

Det innebär att ekonomiska sanktioner från arabvärldens sida – om man talar om sådana – är tämligen fiktiva. Det är därför jag säger att jag tror att Arabförbundet har en betydande moralisk kraft. Vi brukar säga att när Europa uttalar sig har det stark moralisk kraft. Ja, möjligtvis i Europa men inte på samma sätt i arabvärlden. Men när Arabförbundet uttalar sig mot vad som händer i ett land som själv har sett sig som den arabiska nationalismens och den arabiska revolutionens kärna, då tror jag att det har en viss politisk kraft.

Jag tror också att observatörsmissionerna har haft viss betydelse. Det har varit och är betydande spänningar mellan de olika arabländerna i attityden till det som nu förekommer. Men jag tycker att det har varit anmärkningsvärt att de i någon del har lyckats överbrygga de spänningarna.

När de sedan får ett mer eller mindre gemensamt informationsflöde från det som inträffar inne i Syrien, då påverkar det möjligen Arabförbundet ännu mer. Men man ska inte tro att de spänningar som finns i arabvärlden i inställningen till detta övervinns särskilt lätt.

Anf. 79 DÉSIREE PETHRUS (KD):

Jag tycker att det är oerhört bra att utrikesministern och även regeringen understryker det som står som regeringens ståndpunkt. Det gäller först och främst FN:s säkerhetsråd och vikten av att man där kanske kan enas om ytterligare förstärkningar gentemot Syrien.

Men det handlar också om det regeringen skriver: ”Regeringen understryker vikten av att humanitära aktörer och internationell media ges omedelbart och ovillkorligt tillträde till berörda områden.” Det var en fransk journalist som dödades nyligen. Det gäller att behovet av att verkligen skydda medierna, så att det finns en rapportering, understryks.

Jag har sedan en fråga. Jag tror att det är Qatar som nu föreslår en no-fly zone. Är det en fråga som över huvud taget kan komma upp och bli en diskussionspunkt bland utrikesministrarna i Bryssel?

Anf. 80 Utrikesminister CARL BILDT (M):

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Diskussioner av den arten förekommer, framför allt i de olika oppositionsgrupperingarna. Men den dominerande uppfattningen där är att man inte vill ha något som kan spela regimen i händerna genom att tala om utländsk inblandning>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<.

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Vad gäller humanitära operatörer är det viktigt att FN-systemet får tillträde. Det har vi talat om i olika sammanhang med begränsad framgång. Detsamma gäller journalister. Där innebar arabobservatörerna vissa ökade möjligheter för journalister att komma in. Sedan kan man diskutera formerna för dem som kom in. Det förekom en betydande diskussion om omständigheterna bakom bland annat den franske journalistens död. Men det är klart att detta är viktigt.

Beträffande möjligheterna till framgång i FN:s säkerhetsråd: Vi ska fortsätta att arbeta där>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<.

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag med att det finns stöd för regeringens position under punkten Syrien.

Punkt 4 om Egypten, finns den på dagordningen eller är den struken?

Anf. 82 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jag tror att vi kommer att ha en lunchdiskussion om Egypten. Det är enligt min mening lite oklart varför. Men vi närmar oss nu ettårsdagen av den så kallade 25 januari-revolutionen, och det kommer att orsaka betydande diskussioner, demonstrationer och annat i Egypten.

Vår politik är inställd på att så mycket vi kan försöka stödja den demokratiska övergången. Valen till underhuset är avslutade. Sedan ska det vara val till överhuset. Därefter ska man snabbt ta itu med en ny författning eller en revision av den författning som finns, och därefter ska man ha presidentval i juni. Det är en mycket accelererad tidtabell.

Samtidigt har vi betydande ekonomiska svårigheter i Egypten som är tilltagande. Man är nu i samtal med IMF, efter att ha avvisat detta för några månader sedan. Man kommer att behöva betydande finansiellt stöd för att klara situationen. Men viktigt är att den demokratiska övergången sker så snabbt som möjligt, så att vi får institutioner som har demokratisk legitimitet som kan ta itu med de mycket djupgående problem som Egypten har.

Det kommer väl att bli en diskussion kring detta.

Anf. 83 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen om denna lunchdiskussion.

Punkt 5 är en återkommande fråga: fredsprocessen i Mellanöstern.

Anf. 84 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Vi kommer att ha en lunchdiskussion om både Egypten och fredsprocessen i Mellanöstern. Tanken var att den turkiske utrikesministern Davutoglu skulle ha varit där. Men det kommer han inte att vara. Vi får se vad som blir innehållet i detta. Vi har några draft conclusions också, som ni har sett.

Det har varit några försiktiga samtal under jordansk egid och med kvartetten mellan parterna. Jag tror att det har varit i två omgångar. Jag vet att Catherine Ashton ska dit nästa vecka igen och försöka se om det finns några förutsättningar för att få i gång fredssamtal. Vi kommer att värdera de möjligheter som finns. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det är den ståndpunkt som vi har och som vi kommer att fortsätta att arbeta oförtrutet längs med.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för det. Då sammanfattar jag med att det finns stöd för regeringens position under punkt 5.

Punkt 6 gäller ett något mer dynamiskt område: Burma.

Anf. 86 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Ja, det är ett mycket mer dynamiskt område, i positiv bemärkelse. Där har utvecklingen utan tvekan inneburit en islossning, även om det – för att fortsätta med den bilden – fortfarande finns isberg kvar.

Texten är väl relativt okontroversiell. Jag tror inte att det är några svårigheter med den.

Vad som förekommer nu är en diskussion – som inte är alldeles lätt – om när vi ska ta vilka steg. Det är ingen tvekan om att det är betydande förändringar som sker i Burma, samtidigt som man inte ska underskatta de problem som finns i en begynnande demokratisk övergång.

Det finns alldeles säkert – även om vi inte ser dem just nu – de som är motståndare till detta. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<En risk för bakslag ska inte uteslutas. Det finns fortfarande politiska fångar, även om några av de allra viktigaste har frisläppts.

Burma kommer nu att ha val, som – med de rimliga mått som man kan ha i den typen av länder – förefaller att kunna bli fria och rättvisa. Det handlar om fyllnadsval i det konkreta fallet.

Då är frågan: När ska vi lätta på de olika restriktiva åtgärderna? Här pågår fortfarande diskussioner. Jag tror att det kommer att sluta i – vilket jag tycker är rimligt – att vi suspenderar reserestriktionerna för den politiska ledningen. Det är en ny politisk ledning. Ja, de är i alla fall nyvalda, för de fanns där inte tidigare. Det är de som har möjliggjort den här öppningen.

De har för närvarande reseförbud. Från ett lands sida har man framfört att det reseförbudet skulle hävas. Andra säger: Ja, det kan man möjligtvis göra. Jag tror att vi hamnar på att suspendera det. Det tycker jag är rätt rimligt, för då har vi i alla fall en möjlighet att gå tillbaka om det skulle finnas skäl till det.

Sedan finns det också olika typer av ekonomiska restriktiva åtgärder. Vi har frysta ekonomiska tillgångar för företrädare för den gamla regi-

men. De ligger självfallet kvar. Sedan har vi olika typer av ekonomiska sanktioner. De ligger också kvar. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Jag tror att vi hade den diskussionen under förra mandatperioden, när vi diskuterade detta från andra utgångspunkter här i nämnden. Men de har i alla fall ett politiskt symbolvärde. De ska ligga kvar.

Jag tror att vi kommer att landa på att vi suspenderar reserestriktionerna för regeringen, presidenten, vicepresidenten och de två talmännen.

Sedan är det en mycket betydande engagemangspolitik som bedrivs. Gunilla Carlsson var där, och Björn Lyrvall var där också. Det finns snart inte en utrikesminister i västvärlden som inte har landat i Rangoon>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<.>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Får jag fråga om suspendering. Hur bedömer ni situationen? Vill de ha en permanent förändring, komma ut och öppna dörren?

Anf. 88 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Ja.

Anf. 89 ORDFÖRANDEN:

Understöder kineserna detta?

Anf. 90 Utrikesminister CARL BILDT (M):

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det första tecknet på förändring var dock att man stoppade ett stort vattenkraftsbygge som kineserna drev – av miljöhänsyn och hänsyn till olika etniska grupperingar.

Är detta en permanent förändring? Ja, det är det nog. Hur långt den går återstår att se.

Den tidigare militärregimen, som ju delvis är kvar, sade i samband med att man drog upp den nya författningen och de nya valen att de insåg att deras tid var över och att det måste komma en förändring. Ledningen har sedan dess visat att man menar allvar med detta. Sedan är det klart att det fortsatt finns en betydande roll för militären i den nya författning som antogs. Hur mycket av detta som kommer att leva kvar återstår att se.

Det burmesiska samhället är ett mycket komplext samhälle där militären traditionellt har haft en betydelsefull roll som den som håller samman landet. Det är ett komplext land, inte minst från etniska utgångspunkter. Det vi har betonat är att man ska frige de politiska fångarna. Där är man inte riktigt än, men de viktigare är fria. Vi har betonat demokratiska val. Dit är man på väg. Det handlar visserligen om fyllnadsval. De grundläggande kriterierna är man i alla fall på väg att uppfylla. Då är det rimligt att vi tar olika typer av steg för att honorera det vi har sagt tidigare.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Ingen begär ordet. Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens position under punkt 6, Burma.

Punkt 7, Serbien/Kosovo, är en diskussionspunkt.

Anf. 92 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det är en diskussionspunkt som har kommit upp på initiativ av Sverige och Italien. Här kan vi ägna oss åt återrapport, inte från FAC utan från General Affairs Council, som var i december, och från Europeiska rådet. Vi hade tyckt att det hade varit fullt rimligt att ge Serbien kandidatlandstatus. Det tyckte nästan alla med några enstaka undantag>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<.

Effekten av detta har tyvärr blivit ungefär det vi förutsåg>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<.

Kompromissen på Europeiska rådet, >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<blev att vi skulle göra en ny prövning av Serbiens möjligheter vid General Affairs Council i februari. Det serbiska valet ligger i april.

Detta är lite sent enligt vår mening. Vi vill ha en diskussion redan nu om det är något man kan göra. Det handlar framför allt om situationen i norra Kosovo. Jag tror att vi tidigare har diskuterat krisen, som egentligen började i slutet av juli. Den har inte förbättrats sedan dess. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Där är det enligt vår mening viktigt att EU tar ett initiativ och börjar få till stånd någon typ av dialog om ett politiskt arrangemang för norra Kosovo. En förändring har inträffat så till vida att den serbiska statsledningen nu är mer explicit än man var tidigare. Det har väl enligt min mening inte rått någon större tvekan tidigare heller, men man är nu mer explicit när det gäller Kosovos territoriella integritet. Men det är klart att man inom ramen för detta måste göra något för att få representativa institutioner för de serber som är där, för annars riskerar vi att få en frusen konflikt av något slag, och den kommer förr eller senare att ställa till betydande problem.

Vi får alltså en diskussion om detta som mer är en förberedelse för de ställningstaganden som kommer på General Affairs Council i februari.

Anf. 93 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna under punkt 7.

Nästa punkt handlar om Vitryssland – också en diskussionspunkt.

Anf. 94 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Ja, fast det är nya kriterier för listningar och sådant också.

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Det ska alltså beslutas?

Anf. 96 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det går som A-punkt. Viss diskussion blir det, men jag tror inte att den är så omfattande. Situationen har dess värre i alla fall inte förbättrats.

Ordförande! Utrikesministern var inne på det jag var ute efter. Kan man se någon typ av rörelse över huvud taget, eller är det vad Göran Persson skulle ha kallat ett ”stabilt” läge i Vitryssland – alltså inte ett positivt läge men att det inte är något som händer?

Vitryssland är ett grannland till oss. Vi har infört en lång rad sanktioner. Man försöker från de flesta partier och intresseorganisationer i Sverige att understödja vad som finns av embryon till demokratiska och folkliga rörelser, men jag ser inga positiva tecken. Vi ska snart i vårt parti ha ett seminarium med Olga Karatch, som vi har ett gott samarbete med, men det är inga ljuspunkter någonstans. Kan man se något tecken på att de åtgärder vi har vidtagit ger effekter? Behövs det ytterligare åtgärder, eller är det ett lost case tills president Lukasjenko ger upp?

Anf. 98 ORDFÖRANDEN:

Låt mig fylla på med en fråga. Det finns ju vissa politiska rörelser i Ryssland i och med valkampanjen. Kan man tro att det kan komma en ändring i positiv riktning med en förändrad politisk uppsättning i Moskva, om den nu är förändrad?

Anf. 99 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det senare kan ju inte uteslutas, alltså att det vi ser i Ryssland skulle kunna ha inverkan på Vitryssland, men än så länge ser vi inte det. Dess värre är det väl korrekt att någon ljusning inte går att se.

Det som man brottas med i Minsk är ju den ekonomiska och finansiella krisen. >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

>>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Ingen står på talarlistan. Då finner jag att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta diskussionerna om Vitryssland.

Sedan kommer vi till den mer intressanta frågan om Iran.

Anf. 101 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Ja, det gör vi. Som jag sade till ordföranden före mötet är detta rörlig materia. Här har vi dels rådsslutsatser som vi kan titta på, dels vissa sanktionsbeslut, framför allt när det gäller oljeimport och listning av centralbanker och finansiella restriktioner. De förhandlas fortfarande, och jag tror inte att de kommer att bli klara. Jag tror att detta i vissa delar kommer att gå direkt till ministrarna på måndag förmiddag. Vi får se hur vi hanterar detta samrådsmässigt. Det har vi ju rutiner för att göra.

Den allmänna situationen har vi diskuterat tidigare här. Vi har fått en accelererande iransk kris – jag bortser nu från det interna eländet i landet, som inom parentes sagt är en separat hantering – som i det här fallet egentligen inte i någon avgörande utsträckning har pushats på av Iran. Det nukleära programmet har inte genomgått några avgörande förändringar.

Den berömda IAEA-rapporten innebar egentligen ingenting nytt. Den möjliga militära dimensionen ligger i allt väsentligt före 2003, även om det finns vissa aktiviteter efter dess som leder till frågetecken.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Man hade ett fram till 2003, och det har man avslutat, men det finns olika aktiviteter som kan ha militära komponenter, och sedan finns också anriktningsprogrammet, som ju FN:s säkerhetsråd har sagt ska suspenderas men som ändå fortsätter.

När det gäller nivån på anriktningsprogrammet kan man framhålla att sedan 2009 har antalet centrifuger som snurrar varit i stort sett oförändrat. Det är ingen stor förändring. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< Detta ledde som ni vet till en mycket upptrappad retorik på sina håll. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Det som nu ligger på bordet är nya sanktioner. Det mest påtagliga när det gäller EU är oljedelen och finansiella sanktioner för centralbanken. Vi har i sak inga större nationella problem med oljeembargot. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Den historiska erfarenheten av sådana här embargo vet vi ungefär vad den är. Vi har inget beroende av olja från Iran. Det har däremot ett antal andra länder, och det är detta som fortfarande leder till problem.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Vi kommer att ha en kontrollstation, till exempel kring den 1 maj, där vi tittar på teknikaliteterna och kanske övriga aspekter på det hela.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Det finns en lång rad sådana här mer tekniska problem som behöver lösas och som egentligen inte rör oss. Vi kan sitta lite lugnare i den delen.

De finansiella sakerna är lite mer besvärande från vår utgångspunkt, tycker jag. Det handlar om frysningen av centralbanken. Här finns väldigt olika meningar. Det finns >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<< de som vill driva fram ett totalt handelsembargo. Det är inte möjligt. För det fordrar beslut i FN:s säkerhetsråd, och det går inte. Det är inte möjligt.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Då är det centralbanken. Som diskussionen nu ser ut handlar det om att vi listar den iranska centralbanken men med rätt betydande undantag för att möjliggöra vissa handelsflöden och vissa finansiella transaktioner som är nödvändiga. Från svensk sida är det kanske inte så mycket om vi talar om våra substansintressen, bortsett från att vi har en viss skepsis mot handelsembargon. Den historiska erfarenheten är ju att när man klipper till med sådana här saker får regimer möjlighet att skylla alla sina ekonomiska problem på omvärlden, och att ena folket mot omvärlden är traditionellt sett inte så svårt. Det har vi kunnat se från Zimbabwe till Saddam Hussein och Slobodan Milosevic. Vi vet alla hur det är.

Vi är angelägna om att det ska finnas vissa öppningar, även om de inte är så många. Vi börjar nu se svårigheter. Det finns ju svenska medborgare som bor i Iran och som vi ska göra pensionsutbetalningar till. Det börjar bli svårt. Vi kan inte betala pensioner till svenska medborgare.

Vi har 90 000 iranier som har ett intresse av att skicka pengar hem till sina familjer. Det börjar bli mycket svårt. Det är möjligt att de gör detta på andra sätt. Mänskligheten har en förmåga att lösa den här typen av saker. Sedan har vi vissa handelsflöden. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<**

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<**

Ja, det kan vi ju säga, men det är klart att nu talar vi om åtgärder som får mycket substantiella effekter, framför allt på den del av Irans befolkning som har någonting att göra med omvärlden. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<**

Sedan kommer vi också att säga att vi har en politik vad gäller Iran som har två ben. Det ena är sanktionsbenet. Det andra är förhandlingsbenet. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<**Vi måste ha en diskussion om hur den politiska strategin ser ut och se till att man nu får i gång förhandlingar. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<**IAEA skickar ju en mission till Iran i dagarna, och det förekommer olika typer av initiativ för att få i gång förhandlingarna.

Om dessa förhandlingar leder till någonting kan man ha synnerligen delade meningar om. Enligt min mening kommer det att ta betydande tid innan de gör det. Det är inte så att man kan åka till ett sammanträde och äta en lunch och lösa de här problemen. Bortsett från den politiska regimen för ögonblicket är den politiska förhandlingskulturen i Iran sådan att det rör sig om rätt omfattande, långdragna, utdragna, sega och komplicerade förhandlingar innan man når någonstans. Men om man inte börjar kommer man ju aldrig att komma någonstans. Där är vi angelägna om att få in formuleringar om förhandlingsspåret.

Jag såg att den iranske utrikesministern var i Ankara i går och uttalade sig om detta. Den turkiske utrikesministern var i Teheran två eller tre veckor tidigare. Där finns alltså en öppning.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<**Vi har ju haft ett verbalt krig om Hormuzsundet och olika typer av militära manövrer. Nu har man lugnat ned den militära verksamheten lite. Men det är väldigt lätt i sådana här situationer att nervositeten leder till att det i ett visst läge plötsligt börjar inträffa saker. Kan man då inte tala med varandra blir det illa.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen <<<**

Detta gick lite utanför. Vi får återkomma med de exakta detaljerna om hur det blir. Men det är ungefär som jag har angett. Och vad gäller texten tillkommer också någonting om IAEA.

Anf. 102 DÉSIREE PETHRUS (KD):

Jag tog upp detta i utrikesutskottet i går, men då var inte utrikesministern där. Därför tänkte jag lyfta fram den fråga som jag tog upp i går.

Jag tycker att det här med IAEA är jätteviktigt. Det kanske är strategiskt rätt att bara fokusera på det nu, om man vill få Iran till förhandlingsbordet. Men på sikt måste frågan om demokrati och mänskliga rättigheter också finnas med i EU:s uttalanden gentemot Iran, så att vi inte glömmer det spåret och vikten av att betona det i de krav som EU ställer på Iran. Det handlar inte bara om det här med kärnkraft eller anrikning.

Anf. 103 ORDFÖRANDEN:

Jag vill understryka det där med fönstren. För det har vi sett många gånger förr, inte minst i Zimbabwe, till exempel. Man stänger locket för hårt. Då blir det så mycket motstånd och problem efter ett tag att man ändå måste lyfta på det, och då blir det en ganska besvärlig situation.

Sedan är det så att var och en som har läst en lärobok i internationell ekonomi har sett en figur där det går varor i ena riktningen och pengar i den andra riktningen. Det är klart att det har samma effekt om det drivs till sin spets.

Anf. 104 Utrikesminister CARL BILDT (M):

I det här sammanhanget tror jag att det är rätt att inte ta upp de frågorna därför att det finns en misstänksamhet på iransk sida, att syftet med vår politik i den nukleära frågan är, för att använda det uttrycket, regime change. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Den nukleära frågan får vi hantera med den regim som är. Sedan har vi en annan politik också som inte är med i detta papper men som är i det många andra papper och som vi har i MR-rådet, till exempel, med speciella rapportörer som vi och amerikanerna har drivit fram. Och när det gäller det har vi en tydlig dialog med dem.

>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag det så att det finns stöd för regeringens position under punkten om Iran. Vi går vidare. Nästa punkt är Sudan/Sydsudan. Det är slutsatser också.

Anf. 106 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Ja, det är slutsatser, relativt omfattande sådana, som ni har sett. Det är kanske inte så mycket att säga om dem. Det är ett besvärligt läge, och det är ett besvärligt läge i två hänseenden.

Det är den interna situationen i södra Sudan som är besvärlig. Det visste vi från början. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<men det är en skör grund för denna statsbildning. Det har vi nu sett i traditionella motsättningar i vissa av de här områdena. De framkommer nu med allvarliga humanitära konsekvenser.

Det gäller då i södra Sudan. Om vi går norr om gränsen är vi inne i Södra Kurdufan och Blå Nilen-områdena, det vill säga de sydliga delarna av Nordsudan. Där är också befolkningssammansättningen i olika grupper sådan att det har lett till betydande motsättningar. Det försöker vi då på ett eller annat sätt att uttala oss om.

De här konflikterna är allvarliga. De riskerar att leda till både problem mellan Sydsudan och Sudan och interna spänningar framför allt i södra Sudan. Lägg till detta den allmänna situationen för mänskliga rättigheter, och lägg till detta den allmänna situationen när det gäller ekonomin i södra Sudan. Då är det klart att det är en besvärlig situation.

Ni kan notera något i sista paragrafen, 13, vad gäller vad vi gör. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<men vi har i alla fall blivit ombedda att sätta upp en sådan här CSDP-mission för att klara av säkerhet på den internationella flygplatsen i Juba. EU tar

ansvaret för det, bortsett från alla de andra insatser vi gör, framför allt finansiella. I övrigt är det de olika FN-missionerna, framför allt, som har ansvaret för detta, plus det arbete som görs av den afrikanska unionen och panelen under ledning av före detta presidenten Mbeki.

2011/12:19
20 januari

Anf. 107 DÉSIREE PETHRUS (KD):

Jag såg den här A-punkten. Jag tror att det här med flygplatsen fanns med, om jag inte minns fel. Men jag blir lite osäker på i vilken omfattning Sverige skulle delta där.

Anf. 108 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det tror jag inte att vi har bestämt. Jag har också ställt frågan: Hur stor är den där? Jag skulle tro att det är 30, 40, 50 personer. Det är den storleksordningen. Det är bara säkerhetsarrangemangen på Jubas flygplats. Kommer vi att delta i detta? Svaret på den frågan är: Det vet jag inte. >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<Men låt oss se! Vi har inte haft något ställningstagande till det.

Anf. 109 DÉSIREE PETHRUS (KD):

Den här Abyeifolkomröstningen har ännu inte kommit till stånd. Frågan är hur viktig den är för att skapa stabilitet. Det ligger väl, om jag inte minns fel, mellan nord och syd. Det gäller gränstvisten där, så att säga, och vad folket ska tillhöra. Det är väl egentligen ganska viktigt att EU trycker på så att den blir av.

Anf. 110 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Jo, så är det. Problemet är, som ofta i sådana här kontroversiella situationer, att man först måste definiera folket. Det har ju fallit än så länge på definitionen av folket. Det har att göra med att det här är ett rätt så arbiträrt uthugget område ur hela det här området. Jag kan ju området, som bekant. Det är väldigt mycket folk som rör sig fram och tillbaka. Det är grazing areas. Det är migratory. Och det är traditionella motsättningar.

Det handlar om att definiera vilka som har rätten att folkomrösta om detta område. Det är det som det har fallit på hitintills. Och jag har, om jag ska vara alldeles ärlig, lite svårt att se hur man ska definiera folket där. Det har inte varit, vad jag vet, folkräkningar över huvud taget, och det är knappt möjligt att göra folkräkningar.

Här får jag lite uppgifter från mina medarbetare. Ungefär 110 000 människor, säger man. Men hur många rör sig in och ut där? Motsättningen där är ju mellan vissa som bor där och de som anser att de har den historiska rätten att bo där under delar av året. Det är det som konstituerar hela motsättningen. Då är problemet att definiera folket innan man genomför folkomröstningen. Jag skulle säga att det är så länge man kan hålla situationen någorlunda stabil. För det är väldigt lätt i de här områdena att det detonerar i traditionella motsättningar, vilket vi nu har sett i andra delar av Sydsudan, som ganska snabbt får en rätt brutal karaktär.

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Då sammanfattar jag det som att det finns stöd för regeringens position under punkt 10. Då har vi punkt 11, övriga frågor. Det är London-

Anf. 112 Utrikesminister CARL BILDT (M):
Ja, men det blir det inte.

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:
Det blir ingen lunch den dagen.

Anf. 114 Utrikesminister CARL BILDT (M):
Jo, det blir det nog, men det blir lunch utan Turkiet.
Storbritannien vill informera om den stora>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<.

Anf. 115 ORDFÖRANDEN:
Är Sverige med där?

Anf. 116 Utrikesminister CARL BILDT (M):
>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen**
<<<Vi är stora framför allt på den humanitära sidan, i någon utsträckning på den politiska. Sedan kommer också piraterifrågorna in i sammanhanget. Vi trodde ursprungligen att de skulle bli rätt stora på den här konferensen. Det verkar som att de inte blir fullt lika stora. Men det är klart att de blir betydelsefulla. Och man måste se allting i sin helhet. Men britterna kommer att informera om förberedelserna för den konferensen, och vi kommer att notera detta.

Religionsfrihet – det är Italien som kommer att ta upp situationen i framför allt Nigeria. Det finns all anledning att ta upp den. Det har varit förfärande övergrepp mot de kristna uppe i norr under de senaste veckorna och månaderna. Den nigerianska krisen har många andra aspekter också. De försökte göra sig av med bensinsubventionerna. Det utlöste generalstrejk och kris. Och det har nu tvingat regeringen att backa helt och hållet.

Det är ju en rätt mångfacetterad kris i Afrikas mest folkrika land. Italien vill ta upp det från den utgångspunkten och vi får lyssna på vad de har att säga.

ESS nämndes; det är säkerhetsstrategin. Vi kommer kanske att erinra om den. Jag tror att det snarare blir en diskussion under Gymnich (informellt utrikesministermöte) och att det bara kommer att fladdra förbi under AOB.

Anf. 117 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):
Jag vill nämna frågan om religionsfrihet. USA har börjat uppmuntra freedom of worship men inte hela religionsfrihetsbegreppet. Det är något som jag tycker att utrikesministern ska ha med sig. Jag vet att det finns en diskussion inom EU om att man bara ska skydda kristna. Det är vi ju inte för. Det ska naturligtvis handla om allas religionsutövning. Det gäller att vi inte följer USA-spåret om freedom of worship, alltså att gå till kyrkan. Det handlar om mycket mer än så.

Anf. 118 Utrikesminister CARL BILDT (M):

Det handlar om väldigt mycket mer. Man kan definiera det på många sätt. Begreppet religionsfrihet är väl relativt lättdefinierat.

Vi talar ibland om sekteristiska motsättningar. Det låter lite illa. I Sverige är sekt ett fult ord. Men det förekommer i olika religioner och kulturer. Vi har till exempel shia och sunni där spänningarna ökar. Vi ser det nu i Irak. För svenska öron börjar det bli lite 30-åriga kriget – protestanter och katoliker – över det hela. Det var sekteristiska motsättningar som slet isär Europa under ett hundratal år. Tolerans för och mellan olika religioner och kulturer är bland det viktigaste som finns.

Anf. 119 ORDFÖRANDEN:

Jag tillhör inte dem som tror att 30-åriga kriget var ett religionskrig i första hand – men det kan vi ta vid ett annat tillfälle.

Vi tackar för informationen under punkt 11, övriga frågor. Vi tackar också utrikesministern med medarbetare för i dag.

2011/12:19

20 januari

---

3 § Allmänna frågor

Statssekreterare Oscar Wåglund Söderström

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 5 december 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för allmänna frågor den 27 januari 2012

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar Oscar Wåglund Söderström välkommen för att diskutera framför allt långtidsbudgeten, men vi tar det i tur och ordning. Det finns en A-punkt. Är det någon som vill ställa frågor om den? Nej.

Då går vi över till återrapport från allmänna rådets möte den 5 december. Finns det någonting att säga på den punkten, eller är det frågor som kommer upp senare?

Anf. 121 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Jag kan nämna något om huvuddragen i alla fall. Det har ju hänt rätt mycket sedan mötet som hölls den 5 december inför ER den 9 december. När det gäller GAC presenterade det polska ordförandeskapet, som nu har bytts ut mot det danska, sin ordföranderapport om långtidsbudgeten för att summera höstens diskussioner. Rent allmänt kan man väl säga om den här rapporten att vi inte för svensk del tycker att den riktigt reflekterade de diskussioner som har förts. Därför blev det just en ordförandeskapsrapport och inte någonting som allmänna rådet ställer sig bakom.

Sedan var det den sedvanliga slutsatsdiskussionen. Vi behöver inte orda så mycket mer om den saken.

Det var också en lunch med Van Rompuy, och han underströk vikten av att EU håller ihop och varnade för den möjliga splittringen mellan 17 och 27. Det är en fråga som i högsta grad fortfarande är relevant i det här läget.

Slutligen tog utrikesminister Carl Bildt över och diskuterade utvidgningsfrågor, och då kom bland annat den långa debatten om Kosovo och Serbien som jag tror att han har redogjort för alldeles nyss.

Det är vad jag kan återrapportera från rådsmötet den 5 december.

Anf. 122 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor om återrapporten? Nej. Vi lägger den till handlingarna.

Då går vi över till en fråga som vi haft uppe i nämnden ett antal gånger och kommer att ha många gånger till, nämligen den fleråriga budgetramen.

Anf. 123 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Som ordföranden sade kommer långtidsbudgeten, MFF, som är det fleråriga finansiella ramverket att vara huvudpunkten på GAC-mötet nästa fredag, alltså den 27 januari. Från och med nu i januari kommer förhandlingarna om långtidsbudgeten att gå in i en mycket intensivare fas än tidigare. Det polska ordförandeskapet ägnade sitt halvår åt en teknisk genomgång, och nu kommer det att bli ett ökat fokus på substansförhand-

lingar. Därför är det väldigt bra att det danska ordförandeskapet inleder med en orienteringsdebatt, som man kallar det, där man utgår från den totala utgiftsnivån och de huvudsakliga prioriteringarna.

Danskarnas mål är att inför Europeiska rådet i slutet på juni ta fram en solid grund för just en substansdiskussion om budgetramen och inför slutförhandlingarna som planeras till slutet på 2012 under det cypriotiska ordförandeskapet.

Metoden man tänker använda är att man ska ta fram en så kallad förhandlingsbox. Det är alltså egentligen ett ramverk med innehållet i budgeten fast utan siffror, och det ska fungera som grund för diskussionerna på Europeiska rådet. Då kommer som sagt inga siffror att finnas med.

GAC kommer att ha huvudansvaret för de här förhandlingarna under våren och framtagandet av förhandlingsboxen tillsammans med Coreper.

Något som är viktigt för oss i det här arbetet är den så kallade like-minded-kretsen, alltså kretsen av likasinnade länder som Sverige har jobbat väldigt hårt för att få till stånd, särskilt under hösten 2011. Det är nu ett tiotal länder, eller formellt nio länder, nämligen Tyskland, Frankrike, Storbritannien, Italien, Österrike, Nederländerna, Danmark, Finland och Sverige, och förhoppningsvis kanske även tjeckerna är på väg in i den här kretsen.

Arbetet har gett ett viktigt och bra resultat och ingjutit ett krav på en restriktiv budget, och det är det som förenar oss. Vi vet att flera av de här länderna kanske inte helt delar vår syn vad gäller modernisering av långtidsbudgeten, men de gör det åtminstone när det gäller totalnivån och att det ska vara mer tonvikt på just restriktivitet.

Vi har också jobbat i den här gruppen för att få till stånd en top-down-ansats, alltså att man börjar med totalnivån och sedan pratar innehåll i förhandlingen. Det är precis det arbetet som danskarna nu inleder, vilket vi tycker är väldigt bra.

Även inför det här mötet kommer man att ha ett tjänstemannamöte i like-minded-gruppen, så det arbetet fortsätter hela tiden. Sedan kommer man att följa upp det på politisk nivå i februari eftersom frågan kommer att komma upp på GAC-mötena under hela våren.

Till mötet nu på fredag kommer ordförandeskapet att skicka ut ett antal frågor om vad medlemsländerna tycker mer konkret i långtidsbudgetfrågorna för att vägleda debatten. Vi har inte sett de frågorna än tyvärr, men enligt de indikationer vi har fått handlar de om hur vi ser på totalnivån och hur vi ser på de huvudsakliga prioriteringarna. Det kommer säkert att bli ganska intressant när man förhoppningsvis kan jämföra våra egna prioriteringar med andra länders. Tidigare har det varit lite svårt att utröna vad alla tycker.

Sveriges och regeringens målsättningar i förhandlingarna är ganska väl kända. Vi har pratat om dem tidigare. Det handlar om omfattande omprioritering av budgeten, alltså en modernisering, en reellt oförändrad svensk bruttoavgift genom att man reellt fryser utgiftsnivån, och slutligen också en bibehållen svensk rabatt. Det här är väldigt viktiga krav från regeringens sida.

Mot bakgrund av den ekonomiska krisen, skuldkrisen, och behovet av budgetkonsolidering finns det inget utrymme för en ökad budget på det vis som kommissionen har lagt fram förslag om. Det är också det som förenar oss i kretsen av likasinnade.

Det är också viktigt att man i innehållet tar på allvar den kris som finns och behovet av tillväxt, att man ser att det också får reflekteras i budgeten på allvar, att det blir ökat fokus från till exempel jordbruks- och sammanhållningspolitik till mer tillväxtorienterade budgetposter.

Jag kommer under mötet att understryka vikten av restriktivitet, av att modernisera budgetens innehåll och att välja just att satsa på områden som fokuserar på tillväxtförutsättningar som har ett tydligt europeisk mervärde, alltså där vi behöver samarbeta för att nå resultat. Det handlar om utgifter som stärker konkurrenskraften i linje med EU 2020. FoU, alltså innovation, och gränsöverskridande infrastruktur är några exempel, liksom att hantera gemensamma utmaningar som klimat och gränsöverskridande brottslighet och att man fokuserar mer på EU:s roll som global aktör vad gäller utrikespolitik och bistånd.

Prioriteringarna som Sverige vill ha av de här områdena kan vi bara acceptera om man väljer att skära ned på jordbrukspolitik och sammanhållningspolitik. Detta gäller speciellt jordbrukspolitiken då vi ser att den inte bidrar till det europeiska mervärde som vi efterlyser.

Anf. 124 FREDRICK FEDERLEY (C):

Herr ordförande! Tack, statssekreteraren, för redogörelsen! Det är bra att man kan sätta ett tak, och det är bra om man kan hålla det väldigt restriktivt, men samtidigt känns det i debatten som att man snarare försöker göra mer för att hitta nya intäktskällor än att man verkligen försöker vara restriktiv i hanteringen av den egna ekonomin.

Jag vill bara göra ett medskick – och jag vet att detta är regeringens linje – och det är att det är betydligt mer prioriterat att få ordning på jordbrukspolitiken och en sänkning av de kostnaderna än vad det är att försöka hitta nya intäktskällor i form av skatteuppbörder, finansiella transaktioner eller något annat.

Anf. 125 ULF HOLM (MP):

Herr ordförande! Jag skulle vilja ha ett förtydligande. Statssekreteraren nämnde att det finns, som vi ser det, inget utrymme för en starkt ökad budget enligt förslaget som kommissionen har lagt fram, men han nämnde ingenting om stödet för den åsikten bland övriga EU-länder. Om det bara är kommissionen och några EU-länder som driver detta – EU-parlamentet brukar väl också generellt vilja ha en betydligt ökad budget – menar vi att det är viktigt att vi i like-minded-gruppen driver dessa frågor väldigt hårt för en förändring av inriktningen på budgeten.

Sedan måste jag tillägga att vi, i motsats till Centern, tycker att den finansiella skatten kan vara ett bra sätt att lyfta in detta på EU-nivå men att det givetvis ska behandlas på nationell nivå. Vi har haft en avvikande mening när det gäller detta tidigare, och jag kan följa upp den för säkerhets skull.

Anf. 126 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Vad gäller Fredrick Federleys synpunkt angående just arbetet för att hitta nya intäkter delar regeringen helt den åsikten. Det viktigaste för oss är totalnivån. Det handlar om att få ordning på prioriteringarna i budgeten och se till att man prioriterar rätt. Vi vill inte se egna medel för EU på det vis som kommissionen har föreslagit, det vill säga ny EU-moms eller

den finansiella transaktionsskatten. Det kommer vi också att framföra som en del av budskapet.

Ulf Holms fråga handlade om restriktiviteten och hur vi jobbar för detta och vilka som eventuellt driver den motsatta ståndpunkten. Kommissionen är ganska expansiv, och parlamentet är också expansivt. Det har varit lite otydligt vad varje medlemsland tycker, och vi hoppas att det ska komma fram av den debatt som nu ska hållas på fredag. Vi vet att like-minded-kretsen är helt enig, även om man alltid kan laborera med siffror, i målsättningen att det måste bli betydligt mer restriktivitet. Vi hoppas få med ännu fler på det, och det ska verkligen bli spännande att se om det går.

2011/12:19

20 januari

Anf. 127 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Tack för genomgången! Samtidigt som man håller på med budgetarbetet förhandlar man också fram nya mål för sammanhållningspolitiken, och där pratar man redan nu om ganska stora belopp. På vilket sätt kan detta påverka de förhandlingarna som också är kontroversiella för många länder?

Sedan vill jag också fråga: På vilket sätt tror man att Sverige kommer att ha framgång med de här prioriteringarna? Jag sitter i EU-nämnden för tredje gången, och jag tycker mig känna igen de här argumenten. Oavsett färg på regering brukar det vara ungefär samma sak man säger, och så misslyckas man nästan varje gång. Tror man att det finns större förutsättningar att komma överens med de andra länderna nu än på regeringen Perssons tid eller på den första Reinfeldtregeringens tid?

Anf. 128 EVA OLOFSSON (V):

Vi stöder från Vänsterpartiet detta att vi absolut inte ska öka budgeten och att vi ska ställa om den. Där har vi ingen annan åsikt. Men jag vill lyfta upp det särskilda yttrandet som var i finansutskottet från S, MP och V, och som Ulf Holm nämnde förut. Det handlar om ökad beskattning av den finansiella sektorn, och det är inte för att öka på budgeten, utan det är för att vi vill se att en sådan skatt skulle kunna ha betydelse när det gäller att motverka finansiell spekulation och främja en bättre stabilitet på finansmarknaden.

Jag vill alltså anmäla avvikande mening på den punkten.

Anf. 129 MARIE GRANLUND (S):

Herr ordförande! Vi vill också följa upp det särskilda yttrandet om transaktionsskatt. Vi säger att det skulle vara intressant att pröva den här idén och tycker att det är tråkigt att regeringen avfärdar den så bestämt. Vi vill inte att det ska innebära att det går in som egna medel utan att det går tillbaka till medlemsländerna.

Anf. 130 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi delar i huvudsak regeringens bedömning i de här frågorna, men vi tycker att man skulle kunna kämpa för att inte bara behålla avgiften på nuvarande nivå utan även minska den.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:
Ska jag uppfatta det som en avvikande mening?

Anf. 132 JOHNNY SKALIN (SD):
Ja, om det är möjligt.

Anf. 133 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:
Herr ordförande! Det stämmer att det förs diskussioner om en ganska expansiv sammanhållningspolitik, och det är också det förslag som kommissionen har lagt fram. Här är det viktigt att komma ihåg att sifferexercisen måste hållas samman i de förhandlingarna, och det gör vi genom allmänna rådet och i kedjan, kan man kalla det, av Friends of the Presidency Group, Coreper och GAC och att man helt enkelt inte börjar diskutera siffror i de olika rådsformationerna just därför att vi måste hålla igen. Jag tror det är otroligt viktigt i top-down-ansatsen.

Vad gäller framgångar för våra olika prioriteringar har jag ingen illusion om att budgeten år 2014–2020 ska se ut precis som Sverige tycker. Det tror jag inte den kommer att göra, men jag tror att vi är på väg åt rätt håll. Även kommissionens förslag är i vissa delar på väg åt rätt håll. Jag tror att det är viktigt att vi försöker söka stöd för den synpunkten utan att för den skull vara extrema i vår åsikt, vilket jag inte heller tycker att vi är. Gör vi det genom att koppla det till behovet av en tillväxtdiskussion, vilket är helt aktuellt, och behovet av att man håller igen i skuldkrisen får vi förtroende för de åsikter vi har, märker jag. Jag tycker att vi definitivt har för avsikt att fortsätta att driva dem.

När det gäller de två synpunkterna på transaktionsskatten tänkte jag inte kommentera dem nämnvärt eftersom det inte riktigt handlar om just EU-budgeten i det fallet.

Johnny Skalin nämnde minskad avgift. Vi har valt en väg som går ut på att värna bibehållen svensk avgift och bibehållen utgiftsnivå. Det betyder att man måste skära kraftigt i budgeten. Det är det jag kan se som realistiskt. Det vore trevligt att få sänkt avgift, men jag tror inte att det i det här läget är realistiskt om vi tittar på de behov som finns och den verklighet vi lever i.

Anf. 134 BÖRJE VESTLUND (S):
Jag måste få följa upp detta med sammanhållningspolitiken. De förhandlingarna har nyligen påbörjats. Näringsutskottet fick den första informationen för bara ett par månader sedan. Arbetet har alltså knappt börjat, och det finns trots allt ganska omfattande siffror i de dokumenten. Jag kan peka på det eftersom jag kan just det området, men då måste man ställa frågan: Finns det fler områden, till exempel inom jordbrukspolitiken, som ju är ett stort område, där det förs förhandlingar om stora belopp? I så fall är man inne i de parallella diskussioner som ibland innebär att EU:s budget skenat i väg, och ingen har kunnat kontrollera den.

Egentligen skulle man först ha haft en budgetprocess och sedan förhandlat om sammanhållningspolitiken, som ju är stor, och samtidigt också om jordbrukspolitiken. Nu sker det på något sätt i fel ordning.

Förvisso är jordbruksutskottet djupt involverat i den framtida jordbrukspolitiken och budgetfrågorna.

Anf. 136 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Det har inte förts sifferförhandlingar vad gäller till exempel sammanhållningspolitiken. Det man nu har att utgå från är kommissionens förslag. Det danska ordförandeskapet är dock mycket noga med att sifferexercisen hålls centralt. När det däremot gäller innehållet i politiken förutsätter det ju en del anslag, och det är just innehållet i politiken som nu diskuteras i respektive råd. Det gäller både CAP och sammanhållningspolitiken.

Därför är det viktigt att vi har en top-down-approach, att vi håller ihop siffrorna. Det vore utmärkt om vi hade en budgetprocess där man verkligen först diskuterade det. Det är dock inte alla helt eniga om, kan jag säga, och jag tycker att vi trots allt har nått ganska långt på den vägen.

Anf. 137 ORDFÖRANDEN:

Ska jag uppfatta det så att Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet följer upp sitt särskilda yttrande i finansutskottet, det som vi i EU-nämnden brukar kalla medskick? Samma sak gäller väl Sverigedemokraterna, att även de följer upp sitt särskilda yttrande i finansutskottet och kallar det medskick? Ja.

Jag sammanfattar det så att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna under punkt 3 om den fleråriga budgetramen.

Punkt 5 är en informationspunkt. Det rör formalia.

Punkt 6 gäller ordförandeskapets arbetsprogram.

Anf. 138 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Det danska ordförandeskapet kommer, traditionsenligt, att presentera sitt arbetsprogram på GAC-mötet. Det är ingen beslutspunkt utan ren information, och jag tänkte kort redogöra för de fyra prioriteringar som det danska ordförandeskapet valt att lyfta fram, nämligen ett ansvarstagande Europa, ett dynamiskt Europa, ett grönt Europa och ett säkert Europa.

Vad ligger då i detta? Ansvarstagande är, föga förvånande, starkt fokuserat på ekonomi, stabilitet, förutsättningar för tillväxt och sysselsättning. Här finns förstås även förhandlingarna om långtidsbudgeten med. Ett dynamiskt Europa handlar om att utveckla den inre marknaden, att Europa ska vara en öppen region för handel och investeringar, ha fokus på den digitala inre marknaden, offentlig upphandling och så vidare. På miljöområdet har danskarna ambitionen att agera med en stark EU-röst vid Rio + 20-toppmötet och inför COP 17, de internationella klimatförhandlingarna. Det handlar förstås också om att lägga kraft på det långsiktiga klimatarbetet, framåt 2050. När det gäller ett säkert Europa handlar prioriteringarna dels om det europeiska asylsystemet, som man vill ro i hamn före slutet av 2012, dels om Schengenförvaltning.

Efter att ha läst detta kan man konstatera att Danmark verkligen är en av Sveriges närmaste allierade, och vi kommer definitivt att ge stöd åt

prioriteringarna från det danska ordförandeskapet. Det känns bra att de lagt fram dessa olika frågor. Vi kommer naturligtvis att återkomma till nämnden under våren vad gäller de specifika frågorna i arbetsprogrammet.

Jag kan nämna att debatten kommer att vara offentlig och sändas på rådets webbsida. Det är därför jag tror att de lägger in den.

Anf. 139 ORDFÖRANDEN:

Ingen begär ordet. Vi tackar för informationen.

Vi går till punkt 7, Uppföljning av Europeiska rådet den 9 december 2011. Finns det något att säga om det?

Anf. 140 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Det är en ren informationspunkt, och vi förväntar oss ingen diskussion där. Den förs i andra forum.

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 7.

Punkt 8 handlar om förberedelserna inför nästa toppmöte.

Anf. 142 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM:

Herr ordförande! Det här är lite komplicerat. Som nämnden vet träffas stats- och regeringscheferna den 30 januari. Mötet utgörs av en informell lunch, och inga slutsatser kommer att antas. Därför har allmänna rådet ingen formell roll vad gäller förberedelserna inför mötet just den 30. Däremot kommer Europeiska rådets ordförande Van Rompuy att under GAC-mötet den 27 kort informera alla om stats- och regeringschefernas möte. På det sättet är man inblandad. Statsministern kommer till EU-nämnden på fredag, den 27, för att redogöra för det mötet.

GAC kommer emellertid att på sedvanligt sätt förbereda dagordningen för mötet den 1–2 mars. Det kan tyckas lite underligt, men så är det. Den har inte cirkulerats ännu, men vi känner till att de ekonomiska frågorna kommer att stå på dagordningen, förstås, liksom fokus på EU 2020 och den europeiska terminen, då man alltså kickar i gång den andra europeiska terminen. Man vill ha ett effektivt genomförande av den, och det stöder vi till hundra procent, alltså att medlemsländerna tar sitt ansvar på det området.

Dessutom kommer arbetet med den finanspakt som finansministern tidigare i dag redogjort för, det internationella avtalet, att slutföras vid toppmötet den 1–2 mars.

Som en uppföljning av Europeiska rådet den 9 december kan vi förvänta oss att även utvidgningsfrågorna, som utrikesministern redogjort för, kommer att finnas på dagordningen. I december hänsköt Europeiska rådet till exempel frågan om Serbiens kandidatlandsstatus till den 1–2 mars. Även det återkommer vi till närmare i februari.

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen under punkt 8.

Vi går till punkt 9, Övriga frågor. Det finns inga övriga frågor.

Därmed tackar vi Oscar Wåglund Söderström med medarbetare för i dag. 2011/12:19
20 januari

---

4 § Jordbruk och fiske

Landsbygdsminister Eskil Erlandsson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 15–16 december 2011

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 23 januari 2012

Anf. 144 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar landsbygdsminister Eskil Erlandsson med medarbetare välkomna till EU-nämnden.

Det finns en A-punkt. Om jag förstod det rätt är det en uppföljning av diskussionen om utdelning av livsmedel till de fattiga.

Anf. 145 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! I fråga om livsmedelshjälp till fattiga vill jag meddela nämnden att det polska ordförandeskapet under det halvår vi har bakom oss presenterat flera reviderade kompromissförslag för att, som de ser det, försöka bana väg för en lösning. I och med att Tyskland valde att stödja det sista kompromissförslaget fick det vid rådsmötet i december stöd från en kvalificerad majoritet av medlemsstaterna. Det innebär att programmet kommer att fortsätta under 2012 och 2013 för att därefter avskaffas.

Sverige gjorde emellertid tillsammans med några andra medlemsstater bedömningen att garantierna för att programmet skulle avskaffas var alltför svaga. Utifrån det mandat jag hade fått av er i riksdagen stod jag därmed fast vid den kritiska svenska hållningen, och vi emotsatte oss det förslag till kompromiss som det polska ordförandeskapet lade fram vid decembermötet. Det vill jag gärna meddela nämnden.

Anf. 146 ORDFÖRANDEN:

Detta är alltså en A-punkt som ska avgöras senast kl. 14 i dag – ifall någon har synpunkter på den.

Vi går till återrapporten. Finns det något i återrapporten som statsrådet vill ta upp?

Anf. 147 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag är beredd att svara på nämndens frågor.

Anf. 148 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga frågor. Vi lägger återrapporten till handlingarna.

Vi går till punkt 3 på dagordningen, Ordförandeskapets arbetsprogram.

Anf. 149 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Det danska ordförandeskapet kommer, som brukligt är, att inleda rådsmötet med att presentera sitt arbetsprogram. På jordbruksidan kommer arbetet att domineras av reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken, och på fiskesidan är det reformen av den gemensamma fiskeripolitiken som kommer att stå i fokus för arbetet. Utöver

dessa prioriteringar kommer ordförandeskapet att lyfta fram arbetet med djurskydd, djurhälsa och säkra livsmedel.

Under denna dagordningspunkt förutser vi ingen diskussion vid det kommande rådsmötet.

2011/12:19

20 januari

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:

Ingen begär ordet. Vi tackar för informationen.

Punkt 5 handlar om marknadsordning för jordbruksprodukter.

Anf. 151 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Den enda ordentliga diskussionspunkten på rådsmötet är kommissionens förslag till ny samlad marknadsordning. Den innehåller inga större förändringar av de klassiska marknadsinstrumenten. Efter flera jordbruksreformer som haft marknadsorientering som ledstjärna kan jag nu tyvärr konstatera att detta förslag inte går i samma riktning.

Mina prioriteringar för marknadsordningen är fortsatt marknadsorientering och förenklingar. För att uppnå så stort inflytande som möjligt på slutresultatet är det viktigt att Sverige är en konstruktiv förhandlingspart. Jag anser att marknadsstöden – det inkluderar exportbidragen – ska fasas ut, oavsett vad som sker i WTO. Stödet för denna linje bland medlemsstaterna och i Europaparlamentet är dock svagt, jag kan till och med använda uttrycket synnerligen svagt. Dessutom har WTO-förhandlingarna tyvärr avstannat, och därmed har även det yttre reformtrycket i jordbruksförhandlingarna minskat.

Något som jag trots allt stöder är kommissionens förslag att avveckla sockerkvoterna år 2015.

Inför det kommande mötet har ordförandeskapet gett oss två frågor att utgå från i diskussionen. Den första handlar om de kris- och undantagsåtgärder som kommissionen får befogenhet att kunna införa vid stora marknadsstörningar. I förslaget finns också en särskild krisreserv vars finansiering ligger utanför budgeten för jordbrukspolitiken. Här konstaterar jag att man på flera sätt utvidgar det befintliga systemet, och det är otydligt vilken befogenhet kommissionen får. Dessutom finns risk för dubbleringar.

Den andra frågan handlar om livsmedelskedjans funktionssätt och konkurrenskraft. Kommissionen föreslår ett obligatoriskt erkännande av producent- och branschorganisationer som ett sätt att stärka livsmedelskedjan. Jag vill påtala att jordbruket är mycket olika organiserat i de skilda medlemsstaterna. Jag tror inte att en och samma åtgärd fungerar på ett likartat sätt i alla medlemsstater. Vår ståndpunkt är därför att erkännande av organisationerna bör vara frivilligt.

Jag tror i stället på andra insatser för att öka jordbrukets konkurrenskraft. Till exempel är det min uppfattning att kompetensutveckling, modernisering och diversifiering skapar utveckling i jordbruket. Jag anser vidare att satsningar på innovation är särskilt viktiga för att stärka konkurrenskraften i jordbruket och för att få en hållbar förvaltning av naturresurserna.

Anf. 152 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens upplägg inför de fortsatta förhandlingarna.

Vi går raskt över på övriga frågor och punkt 6.

Anf. 153 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag vill meddela att i går antogs meddelandet till Europaparlamentet, rådet och Europeiska sociala kommittén om Europeiska unionens strategi för djurskydd och djurs välbefinnande för åren 2012–2015.

Jag välkomnar kommissionens initiativ och tycker att det är mycket positivt att den tidigare handlingsplanen som sträckte sig från 2006 till 2010 nu följs upp. Det är bra att kommissionen tar ett samlat grepp om djurskyddsarbetet de närmaste fyra åren.

Kommissionen konstaterar att de befintliga verktygen inte räcker för att uppnå den önskade djurskyddsnivån inom EU. En rad faktorer har bidragit till detta. I strategin nämns särskilt medlemsstaternas bristande genomförande av EU-lagstiftning.

Det bedöms även att konsumenterna inte har tillräcklig tillgång till relevant information inom djurskydd. Ett annat problem är att vissa bestämmelser är alltför allmänt hållna för att få effekt.

Kommissionens strategi för att komma till rätta med problemen består av två delar.

I den första delen ska kommissionen bedöma om införandet av övergripande ramlag för alla djur som används för kommersiella syften skulle bidra till ett förenklat regelverk och underlätta genomförandet i medlemsstaterna. En viktig beståndsdel i en sådan lag skulle vara användandet av djurbaserade välfärdsindikatorer.

Inrättandet av ett europeiskt nätverk av referenscentrum nämns som en åtgärd för att se till att behöriga myndigheter får tillgång till en sammanhållen och enhetlig information. Ett sådant nätverk skulle även ha en viktig roll när det gäller utbildningsinsatser och för att sprida forskningsresultat.

Den andra delen av strategin tar sikte på att utveckla redan befintliga åtgärder. Bland dessa nämns verktyg för att öka överlevnaden, stödja internationellt samarbete på djurskyddsområdet, förbättra konsumentinformationen och optimera synergieffekter med relevanta delar av den gemensamma jordbrukspolitiken.

En djurskyddsfråga som pekas ut särskilt är behovet av djurskyddsbestämmelser för odlad fisk. I strategin aviseras en rad studier och rapporter på djurskyddsområdet för de kommande fyra åren.

Nu ska vi analysera strategin noggrant och arbeta för att de planerade rådsslutsatserna blir så bra och användbara som möjligt.

Anf. 154 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Vill ministern lägga till någonting?

Anf. 155 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Jag vill meddela att det har tillkommit en ny punkt, Schmallenbergviruset, på begäran av den nederländska delegationen.

Anf. 156 ORDFÖRANDEN:

Är det något smittsamt? Det låter nästan så.

Anf. 157 Landsbygdsminister ESKIL ERLANDSSON (C):

2011/12:19

20 januari

Det är en ny övrig fråga som dykt upp på dagordningen. Det är Nederländerna som vill uppmärksamma det problem de har med det så kallade Schmallengbergviruset. Riksdagen fick enligt uppgift information om frågan i går. Det är troligen en helt ny sjukdom.

Enligt experterna är det viktigt att i nuläget skaffa fram mer kunskap om sjukdomen och hur den sprids. Dessutom behövs en enkel och billig testmetod utvecklas. Svenska experter anser att det är för tidigt att besluta om anmälningsplikt. Det är en uppfattning som kommissionen delar.

Självklart kommer jag att följa denna fråga med stort intresse. Jag ville gärna meddela nämnden detta.

Anf. 158 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar landsbygdsministern med medarbetare för i dag.

Innehållsförteckning

1 § Ekonomiska och finansiella frågor	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Finansminister ANDERS BORG (M).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 4 Finansminister ANDERS BORG (M).....	1
Anf. 5 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 6 BO BERNHARDSSON (S)	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 8 BO BERNHARDSSON (S)	2
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 10 FREDRICK FEDERLEY (C)	2
Anf. 11 EVA OLOFSSON (V)	3
Anf. 12 JOHNNY SKALIN (SD)	3
Anf. 13 Finansminister ANDERS BORG (M).....	3
Anf. 14 BO BERNHARDSSON (S)	4
Anf. 15 ULF HOLM (MP).....	4
Anf. 16 Finansminister ANDERS BORG (M).....	4
Anf. 17 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 18 BO BERNHARDSSON (S)	4
Anf. 19 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 20 Finansminister ANDERS BORG (M).....	5
Anf. 21 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 22 Finansminister ANDERS BORG (M).....	5
Anf. 23 ULF HOLM (MP).....	6
Anf. 24 JOHNNY SKALIN (SD)	6
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 26 Finansminister ANDERS BORG (M).....	7
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 28 ULF HOLM (MP).....	8
Anf. 29 Finansminister ANDERS BORG (M).....	8
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 31 Finansminister ANDERS BORG (M).....	8
Anf. 32 JOHNNY SKALIN (SD)	10
Anf. 33 EVA OLOFSSON (V)	10
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	10
Anf. 35 Finansminister ANDERS BORG (M).....	10
Anf. 36 ORDFÖRANDEN	11
Anf. 37 ULF HOLM (MP).....	12
Anf. 38 BO BERNHARDSSON (S)	12
Anf. 39 KARL SIGFRID (M)	13
Anf. 40 Finansminister ANDERS BORG (M).....	13
Anf. 41 ULF HOLM (MP).....	14
Anf. 42 MARIE GRANLUND (S).....	15
Anf. 43 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 44 BO BERNHARDSSON (S)	15
Anf. 45 ORDFÖRANDEN	15
Anf. 46 MARIE GRANLUND (S).....	15
Anf. 47 Finansminister ANDERS BORG (M).....	16
Anf. 48 DÉsirÉE PETHRUS (KD)	17

Anf. 49	ULF HOLM (MP)	17	2011/12:19
Anf. 50	MARIE GRANLUND (S)	17	20 januari
Anf. 51	Finansminister ANDERS BORG (M)	18	
Anf. 52	ORDFÖRANDEN	19	
Anf. 53	Finansminister ANDERS BORG (M)	19	
Anf. 54	BO BERNHARDSSON (S)	19	
Anf. 55	Finansminister ANDERS BORG (M)	19	
Anf. 56	MARIE GRANLUND (S)	20	
Anf. 57	Finansminister ANDERS BORG (M)	20	
Anf. 58	ULF HOLM (MP)	20	
Anf. 59	Finansminister ANDERS BORG (M)	21	
Anf. 60	ULF HOLM (MP)	21	
Anf. 61	Finansminister ANDERS BORG (M)	21	
Anf. 62	ORDFÖRANDEN	21	
Anf. 63	Finansminister ANDERS BORG (M)	22	
Anf. 64	ORDFÖRANDEN	22	
Anf. 65	Finansminister ANDERS BORG (M)	22	
Anf. 66	ORDFÖRANDEN	22	
Anf. 67	Finansminister ANDERS BORG (M)	22	
Anf. 68	ORDFÖRANDEN	22	

2 § Utrikes frågor..... 23

Anf. 69	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 70	Utrikesminister CARL BILDT (M)	23
Anf. 71	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 72	Utrikesminister CARL BILDT (M)	23
Anf. 73	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 74	Utrikesminister CARL BILDT (M)	23
Anf. 75	SUSANNA HABY (M)	24
Anf. 76	Utrikesminister CARL BILDT (M)	24
Anf. 77	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 78	Utrikesminister CARL BILDT (M)	25
Anf. 79	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	25
Anf. 80	Utrikesminister CARL BILDT (M)	26
Anf. 81	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 82	Utrikesminister CARL BILDT (M)	26
Anf. 83	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 84	Utrikesminister CARL BILDT (M)	27
Anf. 85	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 86	Utrikesminister CARL BILDT (M)	27
Anf. 87	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 88	Utrikesminister CARL BILDT (M)	28
Anf. 89	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 90	Utrikesminister CARL BILDT (M)	28
Anf. 91	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 92	Utrikesminister CARL BILDT (M)	29
Anf. 93	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 94	Utrikesminister CARL BILDT (M)	30
Anf. 95	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 96	Utrikesminister CARL BILDT (M)	30
Anf. 97	FREDRICK FEDERLEY (C)	30
Anf. 98	ORDFÖRANDEN	30

Anf. 99	Utrikesminister CARL BILDT (M)	31
Anf. 100	ORDFÖRANDEN	31
Anf. 101	Utrikesminister CARL BILDT (M)	31
Anf. 102	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	34
Anf. 103	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 104	Utrikesminister CARL BILDT (M)	34
Anf. 105	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 106	Utrikesminister CARL BILDT (M)	35
Anf. 107	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	35
Anf. 108	Utrikesminister CARL BILDT (M)	36
Anf. 109	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	36
Anf. 110	Utrikesminister CARL BILDT (M)	36
Anf. 111	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 112	Utrikesminister CARL BILDT (M)	36
Anf. 113	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 114	Utrikesminister CARL BILDT (M)	37
Anf. 115	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 116	Utrikesminister CARL BILDT (M)	37
Anf. 117	DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	37
Anf. 118	Utrikesminister CARL BILDT (M)	37
Anf. 119	ORDFÖRANDEN	38
3 §	Allmänna frågor	39
Anf. 120	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 121	Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	39
Anf. 122	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 123	Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	39
Anf. 124	FREDRICK FEDERLEY (C)	41
Anf. 125	ULF HOLM (MP)	41
Anf. 126	Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	41
Anf. 127	BÖRJE VESTLUND (S)	42
Anf. 128	EVA OLOFSSON (V)	42
Anf. 129	MARIE GRANLUND (S)	42
Anf. 130	JOHNNY SKALIN (SD)	42
Anf. 131	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 132	JOHNNY SKALIN (SD)	43
Anf. 133	Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	43
Anf. 134	BÖRJE VESTLUND (S)	43
Anf. 135	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 136	Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	44
Anf. 137	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 138	Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	44
Anf. 139	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 140	Statssekreterare OSCAR WÅGLUND SÖDERSTRÖM	45
Anf. 141	ORDFÖRANDEN	45

Anf. 142 Statssekreterare OSCAR WÅGLUND	2011/12:19
SÖDERSTRÖM	20 januari
Anf. 143 ORDFÖRANDEN.....	
4 § Jordbruk och fiske.....	47
Anf. 144 ORDFÖRANDEN.....	47
Anf. 145 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C)	47
Anf. 146 ORDFÖRANDEN.....	47
Anf. 147 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C)	47
Anf. 148 ORDFÖRANDEN.....	47
Anf. 149 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C)	47
Anf. 150 ORDFÖRANDEN.....	48
Anf. 151 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C)	48
Anf. 152 ORDFÖRANDEN.....	49
Anf. 153 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C)	49
Anf. 154 ORDFÖRANDEN.....	49
Anf. 155 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C)	49
Anf. 156 ORDFÖRANDEN.....	50
Anf. 157 Landsbygdsminister ESKIL	
ERLANDSSON (C)	50
Anf. 158 ORDFÖRANDEN.....	50